

HEMBYSE ARCHEOLOGIE

Lille, Wechelsebaan 151

ONDERZOEKSRAPPORT HEMBYSE ARCHEOLOGIE

N°. 16

ONDERDEEL 2: VERSLAG VAN RESULTATEN
VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE
BODEM

Bureaustudie

De Smaele Bart & Pieters Hadewijch

2017

INHOUDSOPGAVE

1	ADMINISTRATIEVE FICHE	4
2	INLEIDING	5
3	BESCHRIJVEND GEDEELTE.....	6
3.1	Gewestplan.....	6
3.2	Beschrijving geplande werken en juridisch kader	7
3.3	Bodemgebruiksbestand- landgebruik	9
3.4	Bodembedekking	10
3.5	Onderzoeksopdracht.....	11
3.6	Werkwijze	12
4	VASTSTELLING (“ASSESSMENT”)	13
4.1	Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied	13
4.1.1	Traditionele landschappenkaart.....	13
4.1.2	Fysisch-geografische gegevens.....	14
4.1.2.1	Topografie	14
4.1.2.1	Hydrografische situering	16
4.1.2.2	Erosiegevoeligheid	17
4.1.3	Aardkundige situering	20
4.1.3.1	Tertiair geologisch.....	20
4.1.3.2	Quartaire geologisch.....	21
4.1.3.3	Bodemkaart van België.....	22
4.1.3.4	Gekende boringen.....	23
4.1.3.5	Controleboringen.	25
4.2	Historische beschrijving van het onderzochte gebied en zijn omgeving...26	
4.2.1	Algemene historische situering van het plangebied	26
4.2.2	Relevante historische kaarten en plannen	28
4.2.2.1	Atlas van Ferraris (1777)	28
4.2.2.2	Primitief kadaster (1830-1834).....	30
4.2.2.1	Atlas der Buurtwegen (1840).....	31
4.2.2.1	Vandermaelen kaarten (1846-1854)	32
4.2.2.2	Topografische kaart uit 1865	32
4.2.2.3	Levé géologique de la carte topographique de la Belgique (1863-1879) 33	
4.2.2.4	Topografische kaart uit 1893	35
4.2.2.5	Topografische kaart uit 1929	35
4.2.2.6	Topografische kaart zwart-wit (2 ^e helft 20 ^e eeuw).....	36
4.2.3	Relevante luchtfoto's.....	37
4.2.3.1	Orthofoto uit 1971	37
4.2.3.2	Orthofoto uit 1990	38
4.2.3.3	Orthofoto uit 2015	39
4.3	Archeologische situering van het onderzochte gebied	40
4.3.1	Elementen met erfgoedwaarde	40
4.3.2	Centrale Archeologische Inventaris.....	41
4.4	Datering en interpretatie van het onderzochte gebied.....	43

4.5	Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed.....	45
5	BESLUIT	47
5.1	Antwoord op de onderzoeksvragen.....	47
5.2	Besluit voor een algemeen publiek	47
6	BIBLIOGRAFIE	49
7	LIJST VAN FIGUREN.....	51
8	LIJST VAN BIJLAGEN	53

1 ADMINISTRATIEVE FICHE

Projectcode Onroerend Erfgoed	2017J181
Projectgebied	Lille, Wechelsebaan 151
Grootte projectgebied	6355 m ²
Ligging	Antwerpen, Gemeente Lille, Wechelsebaan 151
Lambert 72-coördinaten (m)	(NW): X: 180803,867 x Y: 216108,752 meter (ZO): X: 180812,279 x Y: 215996,987 meter
Kadaster	Afdeling: 1 Sectie: D Percelen: 15 E
Initiatiefnemer	HERBO INVEST Tilburgbaan 29, 2960 Brecht
Uitvoerder	Hembyse Archeologie
Interne projectsigle Hembyse Archeologie	LIL-WEC
Type onderzoek	Archeologienota met uitgesteld traject
Verantwoordelijke uitgever van het onderzoeksrapport	Hembyse Archeologie
Plaats en jaar van uitgave	Gent, 2017
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Bibliografische referentie	De Smaele B. & Pieters H., 2017. <i>Aeyssiehoeck, een verdwenen uithoek in Lille. Archeologienota naar aanleiding van een gecombineerde woonuitbreiding en KMO-uitbreiding te Lille, Wechelsebaan 151</i> , Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 16, Gent.
Termijn van het onderzoek	7 werkdagen
Betrokken actoren en specialisten met vermelding van rol/functie	Hadewijch Pieters/erkend archeoloog Bart De Smaele/erkend archeoloog/veldwerkleider Hembyse BVBA/erkend archeoloog
Gecontacteerde regiospecialisten	Heemkundige Kring "Norbert de Vrijter" vzw
Resultaten	18 ^e -eeuwse bewoning, mogelijk oudere sporen
Aanbeveling	Prospectie met ingreep in de bodem
Bewaarplaats archief	Hembyse Archeologie
Van toepassing zijnde Onroerenderfgoeddepot	Het onderzoeksgebied valt binnen het werkingsgebied van het Provinciaal Archeologisch Depot Antwerpen
Opmerkingen	Nvt.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.

2 INLEIDING

In het najaar van 2017 werd Hembyse Archeologie de opdracht verleend om het archeologisch kennispotentieel van een gebied aan de Wechelsebaan nummer 151 te onderzoeken, dit conform het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Dit dient te gebeuren in de vorm van een archeologienota.

De archeologienota bestaat in zijn geheel uit drie delen:

1. Privacyfiche (niet publiek beschikbaar)
2. Het verslag van resultaten
3. Het programma van maatregelen

Voorliggend document is het tweede onderdeel, namelijk het **Verslag van Resultaten**. Hierin wordt het kennispotentieel van de site onderzocht, dit door middel van drie elementen:

1. De huidige fysieke staat van het onderzoeksgebied
2. De gekende en publiek beschikbare data
3. De kennis en ervaring van de erkend archeoloog

De huidige fysieke staat van het onderzoeksgebied bepaalt het archeologisch traject: de grootte van het onderzoeksgebied, de juridische situering en het huidige landgebruik bepalen of de archeologienota in een regulier traject, dan wel in een uitgesteld traject dient te worden opgemaakt.

5

In onderstaande hoofdstukken zal de huidige fysieke staat van het onderzoeksgebied worden onderzocht, waarbij uit het beschrijvend gedeelte zal blijken welk traject (regulier of uitgesteld) de archeologienota zal moeten volgen. In het onderdeel assessment zal middels de bodemkundige en historisch/archeologische data worden onderzocht wat het kennispotentieel van de site is, zodoende op een correcte manier kan worden besloten wat de te nemen maatregelen zijn, teneinde het archeologisch kennispotentieel van de site te kennen en dit kennispotentieel niet verloren te laten gaan.

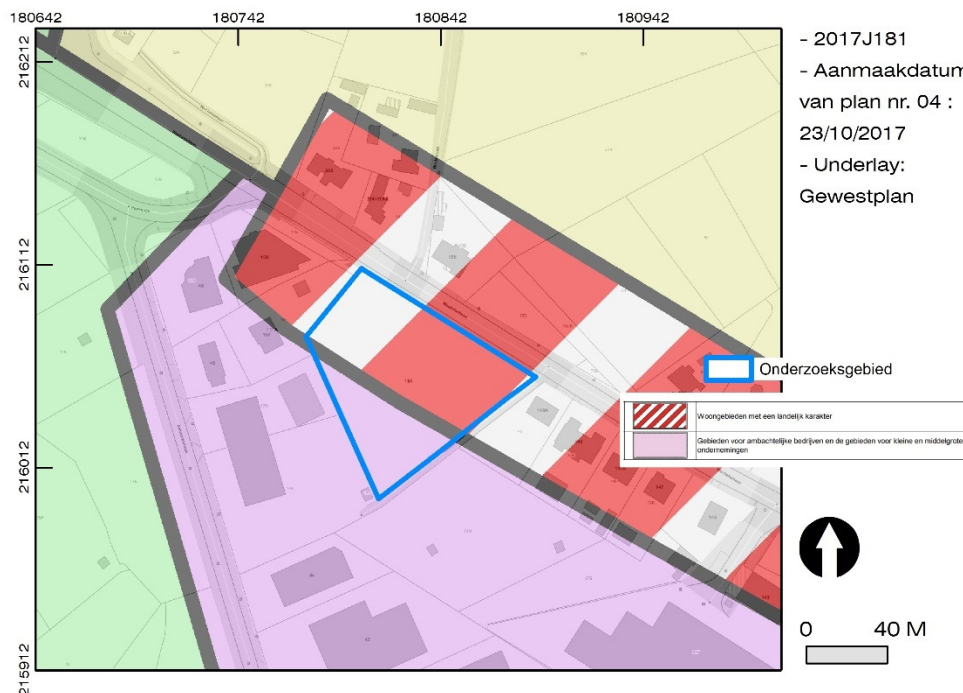
Hierbij moet worden benadrukt dat de kennis van het verleden een maatschappelijk waardevol goed is: het erfgoed staat ten dienste van de hele maatschappij, waarbij de initiatiefnemer conform de vigerende wetgeving zijn verantwoordelijkheid ten opzichte van dit erfgoed en de maatschappij als een goede huisvader opneemt en de nodige stappen onderneemt om het mogelijk aanwezige erfgoed binnen het onderzoeksgebied te kennen en voor vernieling te vrijwaren.

3 BESCHRIJVEND GEDEELTE

3.1 Gewestplan

Het onderzoeksgebied waarvoor een archeologienota dient te worden opgemaakt bevindt zich in het Vlaamse Gewest, Gemeente Lille, ter hoogte van de Wechelsebaan nummer 151.

Het onderzoeksgebied bevindt zich volgens het Gewestplan gedeeltelijk binnen een woongebied met landelijk karakter (code 102) en gedeeltelijk binnen een gebied voor KMO en ambachtelijke bedrijven (code 1100).

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan.

Het Gewestplan is een verouderd planningsinstrument dat van kracht is op die plekken waar het niet vervangen werd door een nieuwer plan. De meest recente gewestplannen dateren van het jaar 2000. Hierna zijn de bestemmingen van het gewestplan op vele plaatsen gewijzigd door de opmaak van “ruimtelijke uitvoeringsplannen” (RUP), maar dat geldt niet voor het huidige onderzoeksgebied. Er is bijvoorbeeld een RUP van toepassing ten westen van het onderzoeksgebied, maar de bestemming van het huidige onderzoeksgebied is dus sinds 2000 het bouwen van woningen en lokale, ambachtelijke bedrijven.

Om aan deze bestemming te voldoen wenst de initiatiefnemer woningen en KMO-units te bouwen. Hiervoor is een stedenbouwkundige vergunning vereist en in volgende hoofdstukken zal worden onderzocht waarom een archeologienota

noodzakelijk is en -op basis van de huidige fysieke situatie van het gebied- of dit in een regulier dan wel in een uitgesteld traject kan gebeuren.

3.2 Beschrijving geplande werken en juridisch kader

Voor de geplande werkzaamheden is een stedenbouwkundige vergunning vereist. Het projectgebied bevindt zich buiten een vastgestelde archeologische zone; de perceelsoppervlakte bedraagt meer dan 3000m² en de geplande werkzaamheden behelzen een bodemingreep van meer dan 1000m². Het betreft een privaatrechtelijke aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning voor de bouw van woningen en KMO-units.

Dit noopt tot de opmaak van een archeologienota, die deel uitmaakt van de stedenbouwkundige vergunning.

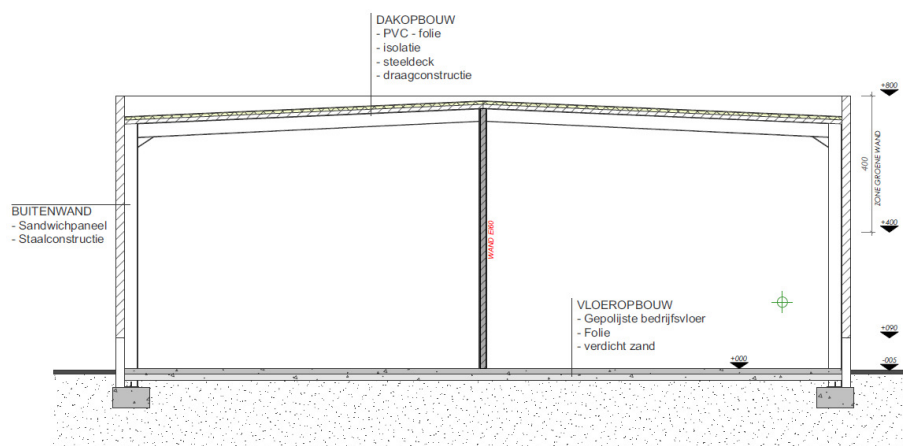
De geplande werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied omvatten:

- Het rooien van de aanwezige bomen
- Het aanleggen van funderingen, rioleringen en nutsleidingen
- Het bouwen van twee appartementenunits met ondergrondse parkeergarage
- Het bouwen van drie KMO-units

In eerste instantie moeten de aanwezige bomen op het terrein (cf. infra) gerooid worden. Dit kan pas na het bekomen van de stedenbouwkundige vergunning, waardoor de initiatiefnemer genoodzaakt is de archeologienota in uitgesteld traject uit te voeren.

ARCHITECTENBUREAU FRANK JOOSEN BVBA
PROJECT: HERBO INVEST - LILLE
NIEUWE TOESTAND | SNED E A - APP.
SCHAAL 1:100 | FORMAAT: 400 x 200 mm

Figuur 2. Inplantingsplan en doorsnedes van de geplande toestand (boven: woningen, onder: KMO-units).

Daarna worden de nodige grond- en infrastructuurwerken uitgevoerd. Voor de bouw van de woonunits zijn de geplande ingrepen van die aard dat er kan worden verondersteld dat het bodemarchief volledig zal worden verstoord.

Voor de bouw van de KMO-units dienen alle funderingen dienen immers te worden aangelegd tot op vorstvrije diepte en voldoende draagkrachtige grond. De stabiliteitsstudie is nog niet uitgevoerd, deze zal uitwijzen op welke manier de funderingen dienen aangelegd, maar men kan een volledige verstoring van het bodemarchief verwachten.

3.3 Bodemgebruiksbestand- landgebruik

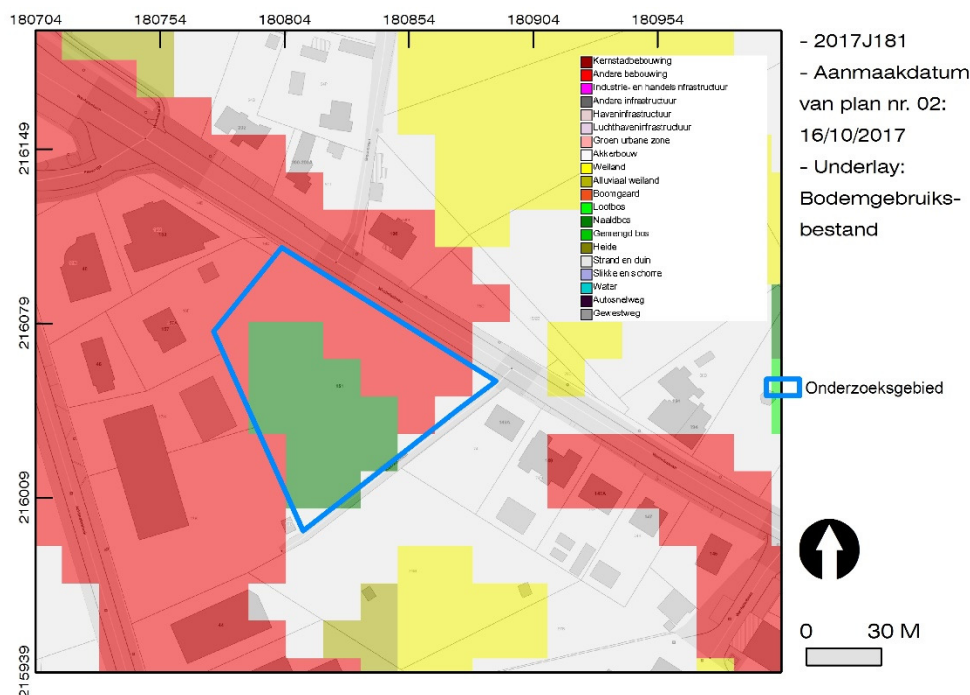
Zoals eerder vermeld maakt het rooien van de aanwezige bomen op het terrein deel uit van de werken die binnen het onderzoeksgebied zijn gepland. De huidige fysieke situatie van het onderzoeksgebied dient te worden onderzocht om het archeologietraject correct te bepalen.

Met andere woorden: welke impact hebben de aanwezige bomen op het archeologietraject ?

Hiervoor kunnen zowel het Bodemgebruiksbestand als de Bodembedekkingskaart worden aangewend. Deze kaarten geven een eerste indruk van het landgebruik, waaruit de eerste stappen in het archeologietraject kunnen worden bepaald.

De kaarten geven tevens een eerste indruk van bodemingrepen die mogelijk reeds binnen het onderzoeksgebied hebben plaatsgevonden.

9

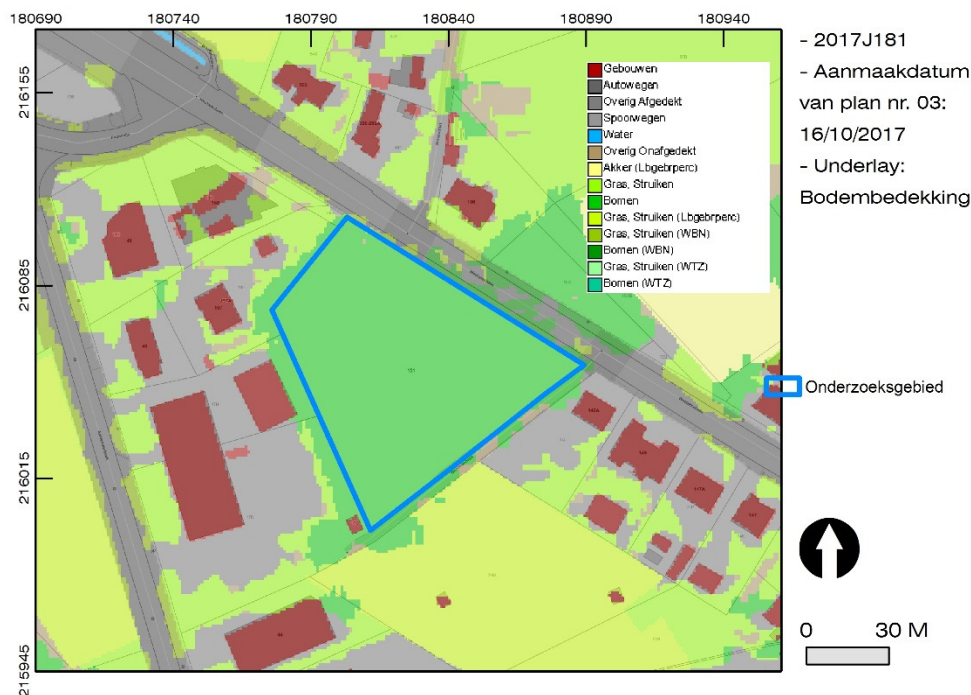
Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruik van de regio.

Het noordelijke deel van het onderzoeksgebied staat ingekleurd als “Andere bebouwing”, wat neerkomt op een situatie waarbij het grootste deel van het gebied door structuren wordt bedekt. Het zijn gebouwen, wegen en artificiële oppervlakten met groene oppervlakten en open bodem, (tussen 30 en 80% is verhard). Deze zijn heden niet aanwezig.

Het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied staat ingekleurd als een naaldbos, i.e. een vegetatieformatie die voornamelijk uit naaldbomen bestaat. Dit beeld wordt gedeeltelijk bevestigd in de bodembedekkingskaart voor de regio.

3.4 Bodembedekking

Op de bodembedekkingskaart is de 21^e-eeuwse situatie (zie ook §Plaatsbezoek) grafisch weergegeven: het volledige onderzoeksgebied is ingekleurd als “Bomen”, wat neerkomt op groen, hoger dan 3 meter, dat niet overeenkomt met WBN (wegbaan) of WTZ (watergang) entiteiten (uit het GRB).

Figuur 4. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand van de regio.

Het onderzoeksgebied is dus volledig bedekt door een naaldbos. Deze situatie werd bevestigd tijdens de terreininspectie op 22 oktober 2017. Het bos bestaat uit een combinatie van naaldbomen en jonge opschietende loofbomen (voornamelijk lijsterbes). Er is aan de straatzijde een onderbegroeiing aanwezig die bestaat uit dichte bramen. In het westelijke deel van het onderzoeksgebied zijn kippenhokken

en afval aanwezig, waaronder grote hoeveelheden rottend brood. De bodem is bedekt door een zure strooisellaag van voornamelijk dennennaalden.

Figuur 5. Beeld van het bos tijdens de controleboringen.

Op basis hiervan kan worden besloten dat het onderdeel prospectie met ingreep in de bodem, zo dit noodzakelijk zou blijken voor de inschatting van het archeologisch kennispotentieel van de site, in een uitgesteld traject dient te gebeuren. Nu het archeologietraject gekend is, kan de onderzoeksoopdracht worden afgebakend.

11

3.5 Onderzoeksoopdracht

De onderzoeksoopdracht bestaat, op basis van de voorliggende gegevens, uit een archeologienota met uitgesteld traject. Hiervoor moet dus een bureaustudie worden uitgevoerd om te bepalen wat het archeologisch kennispotentieel van de site is, hoe dit eventueel moet worden vastgesteld en wat de te nemen maatregelen zijn, zonder de mogelijk aanwezige archeologische resten wezenlijk aan te tasten.

Concreet wordt getracht vast te stellen of een archeologische site binnen het projectgebied aanwezig is en wat de karakteristieken en de bewaringstoestand hiervan zijn. Tevens wordt de impact van de toekomstige werken op de ondergrond en het eventueel archeologische erfgoed vastgesteld.

De resultaten van dit onderzoek laten dan toe een gemotiveerd advies te formuleren met betrekking tot de vervolgstategie en de methodiek hiervan. De bureaustudie kan worden gedistilleerd tot onderstaande basisonderzoeksvragen:

- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande landschappelijke en geologische bronnen aangaande de bewaringstoestand van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed?*
- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande historische en archeologische bronnen over het aanwezige archeologisch erfgoed?*

- *Wat is de impact van de geplande werken op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed?*
- *Is vervolgonderzoek noodzakelijk? Zo ja, welke is de te volgen strategie?*

Randvoorwaarden:

Het onderzoeksgebied is volledig bebost, waardoor het in deze fase van het onderzoek niet mogelijk is om terreinwerk uit te voeren i.e. het onderzoek dient in een uitgesteld traject te worden uitgevoerd.

Het uitgesteld archeologietraject neemt de vorm aan van een vooronderzoek met of zonder ingreep in de bodem, het omvat volgende onderdelen:

1. Veldwerk, zoals bepaald in het programma van maatregelen in deze archeologienota
2. De opmaak van een nieuw verslag van resultaten
3. De opmaak van een nieuw programma van maatregelen

3.6 Werkwijze

Om de huidige onderzoeksopdracht te volbrengen en een correcte inschatting te maken van het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed en kennispotentieel binnen het projectgebied, worden bestaande en publiek beschikbare bronnen geselecteerd, geraadpleegd en geïnterpreteerd. Dit leidt tot de voorwaardelijkheidsverklaring dat het onderzoek niet exhaustief is en een specifiek doel voor ogen houdt. Daarvoor worden zowel historisch kaart- en fotomateriaal, als archeologische en geologische bronnen geselecteerd, geraadpleegd en geïnterpreteerd. Er is tevens advies gevraagd van een derde, onafhankelijke partij, namelijk de Heemkundige Kring "Norbert de Vrijter" vzw. De dato van 23 oktober 2017 is Hembyse Archeologie in afwachting van een reactie.

Hieraan gekoppeld werd op 22 oktober 2017 een terreininspectie uitgevoerd, met het oog op het waarnemen van relevante archeologische en landschappelijke indicatoren. Aansluitend werden controleboringen uitgevoerd om de dikte van de teelaarde (en eventueel het plaggendeck) en eventuele verstoring van de bodemopbouw vast te stellen.

Aangezien de opmaak van de archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet, is de bureaustudie voor de archeologienota met uitgesteld traject opgemaakt conform de vigerende "*Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren*", versie 2.0.

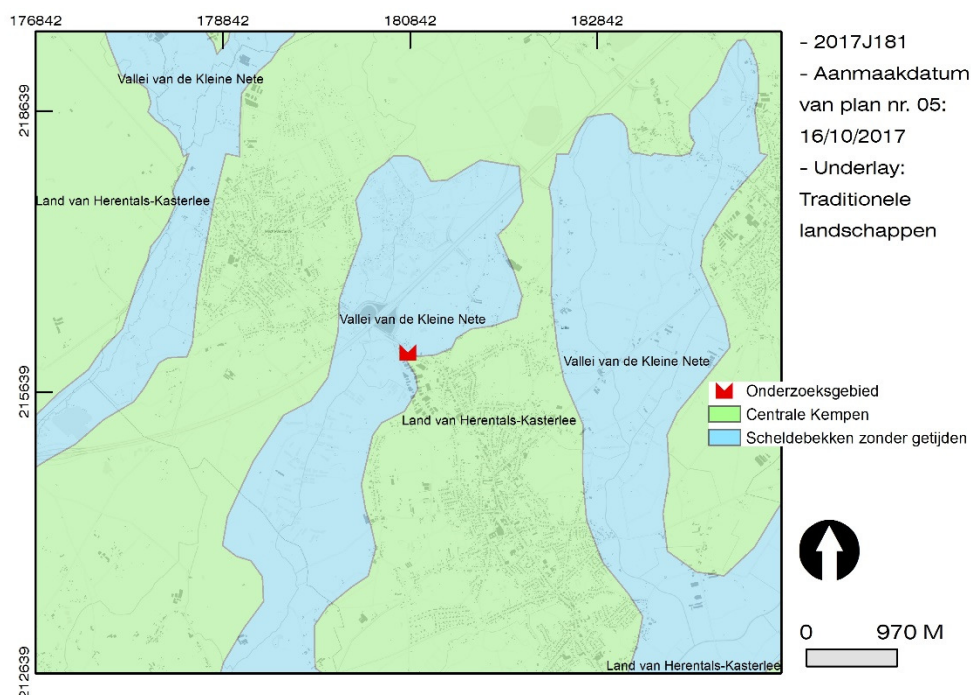
4 VASTSTELLING (“ASSESSMENT”)

4.1 Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied

4.1.1 Traditionele landschappenkaart

Het onderzoeksgebied is meer dan enkel een bebost perceel in de gemeente Lille, het maakt deel uit van een groter regionaal geheel dat in de traditionele landschappenkaart¹ vervat is.

Het onderzoeksgebied bevindt zich in de Vallei van de Kleine Nete, die deel uitmaakt van het Scheldebekken zonder getijden.

13

Figuur 6. Situering van het projectgebied op de traditionele landschappenkaart.

Deze Vallei van de Kleine Nete wordt langs alle zijden omsloten door het Land van Herentals-Kasterlee, dat deel uitmaakt van de Centrale Kempen.

De Vallei van de Kleine Nete is een brede vallei met een rechthoekig grachtennetwerk, met zijbeken die parallel aan de hoofdloop door het landschap snijden. Zijbeken (de Visbeek, cf. infra) monden hier haaks in de Kleine Nete uit en er zijn talrijke waardevolle natuurgebieden in de vorm van plassen en vijvers. De open ruimten worden begrensd door vegetatie en bebouwing, die zowel lineair als geconcentreerd kan zijn. De bebouwing concentreert zich in dorpen en landbouwbedrijven.

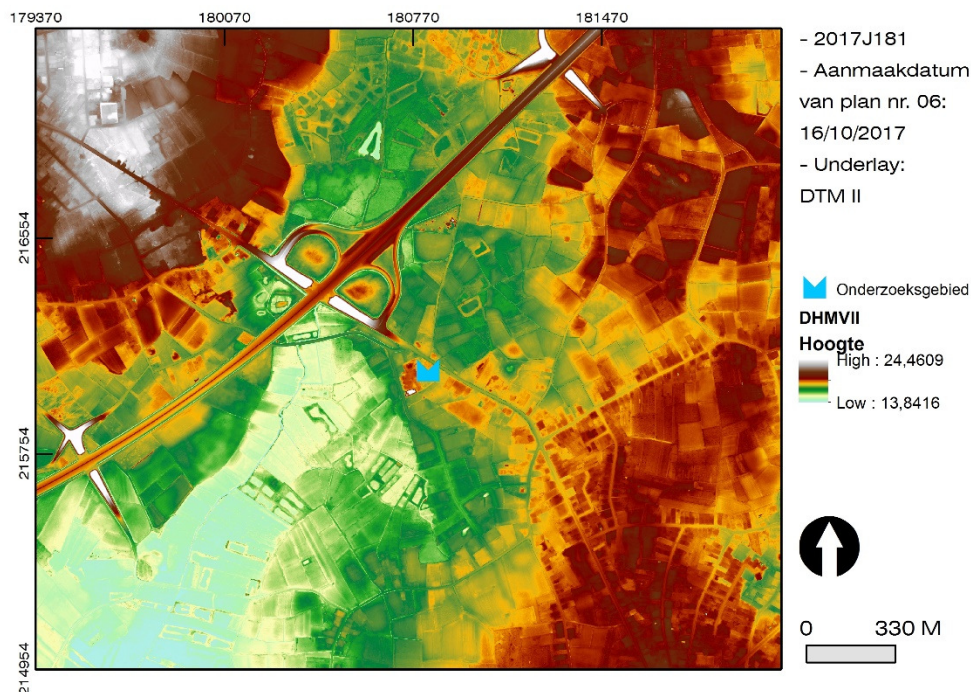
¹ Versie 6.1, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

Dit traditionele landschap is het resultaat van een hydrografische en geologische situatie, waarop de mens doorheen het verleden een onweerlegbare impact heeft gehad. In de volgende hoofdstukken zal worden onderzocht in welke geologische en bodemkundige situatie het onderzoeksgebied zich bevindt en welke sporen de mens hierin heeft achtergelaten.

4.1.2 Fysisch-geografische gegevens

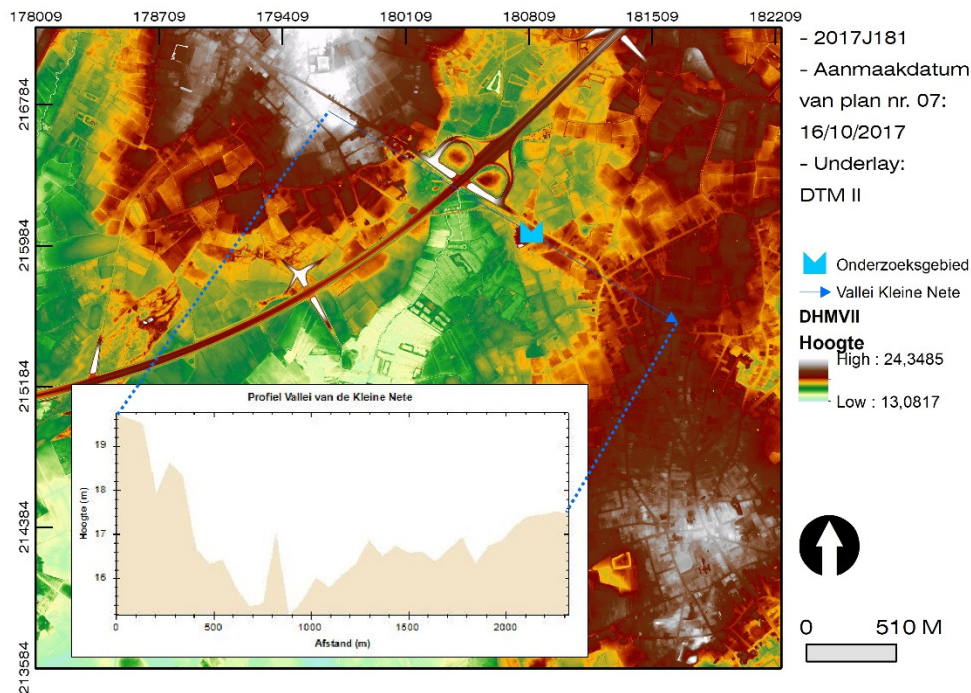
4.1.2.1 Topografie

De traditionele landschappenkaart plaatst het onderzoeksgebied in een vallei. Men kan dus eerst onderzoeken hoe de “vallei” zich in de data van het digitaal terreinmodel vertaalt.

Figuur 7. Situering van het projectgebied op het DTM II.

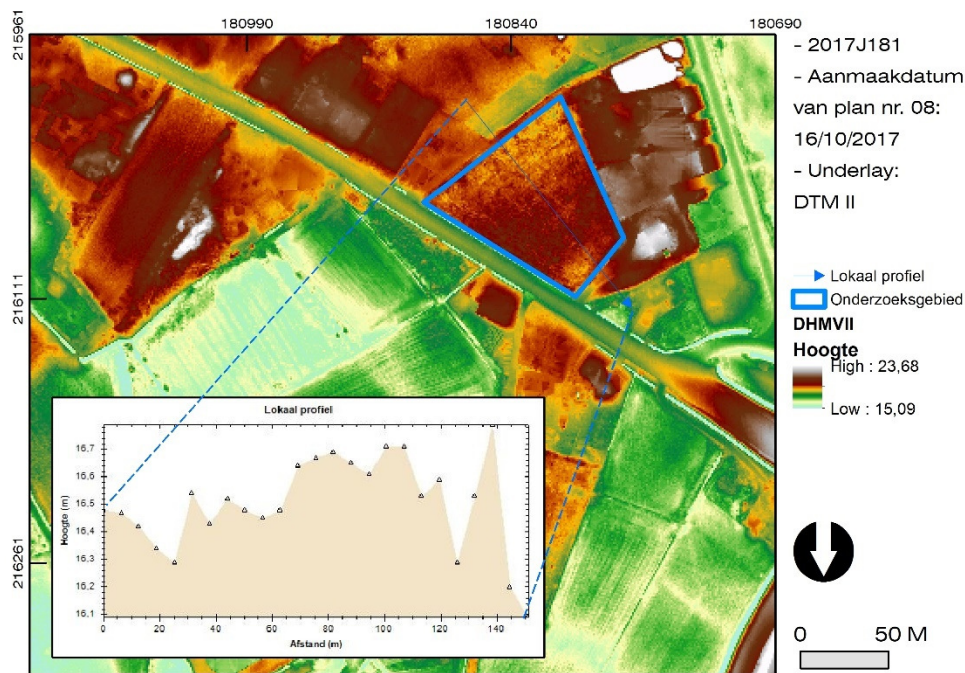
Op het Digitaal Terreinmodel met resolutie van een TAW-waarde (Tweede Algemene Waterpassing) is het duidelijk dat het onderzoeksgebied zich inderdaad in een rivierdal of -vallei bevindt, geflankeerd door twee heuvelruggen.

Figuur 8. Grafische weergave van het lengteprofiel van het onderzoeksgebied.

Ook het profiel van de vallei toont zeer duidelijk dat de Vallei van de Kleine Nete een langgerekte kom is, waarbinnen enkel de moderne autosnelweg een echte uitschieter is. Het onderzoeksgebied bevindt zich op de uitloper van de langgerekte hoogte ten oosten van het onderzoeksgebied.

Op een meer lokaal niveau is zichtbaar dat het onderzoeksgebied op een hoogte van circa 16,5 meter TAW ligt, in vergelijking met de belendende percelen lijkt het er op dat het DTM vertekend is door de aanwezigheid van bomen en gebouwen.

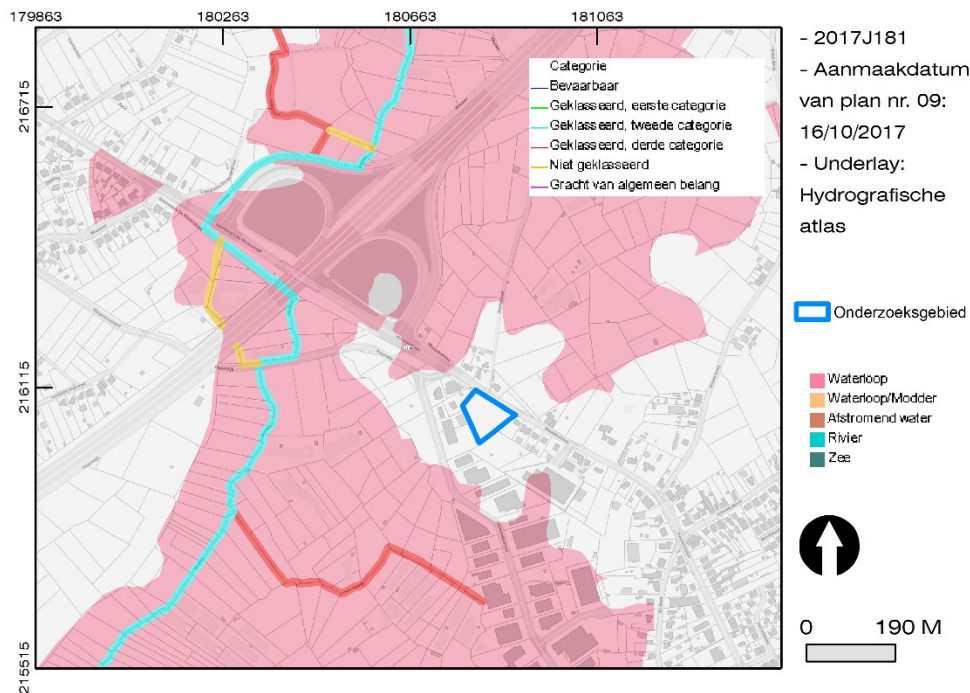
Figuur 9. Grafische weergave van het lengteprofiel van het onderzoeksgebied.

Lille zelf situeert zich op de uitstekende noord-zuid gerichte rug die zich ten oosten van het onderzoeksgebied bevindt, waarbij kan worden besloten dat het onderzoeksgebied zich op een zachte afloop naar de Kleine Nete bevindt.

Nu duidelijk is dat het onderzoeksgebied zich inderdaad in een vallei bevindt, kan dit vervolgens aan de hydrografische atlas getoetst worden om de omvang van de rivier in deze vallei te gaan onderzoeken.

4.1.2.1 Hydrografische situering

Een confrontatie tussen de gekarteerde van nature overstroombare gebieden en de hydrografische atlas, toont duidelijk aan hoe dicht het onderzoeksgebied zich bij de Visbeek, een zijtak van de Kleine Nete, bevindt. Men kan vermoeden dat het menselijke gebruik van het onderzoeksgebied in grote mate beïnvloed is door de aanwezigheid van die rivier.

Figuur 10. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de hydrografische atlas.

De Kleine Nete baant zich als een waterloop van tweede categorie (onbevaarbaar, beheerd door de Provincie Antwerpen) licht kronkelend een weg door het landschap en heeft daarbij van noord naar zuid een vallei uitgeschuurd. Dit was duidelijk zichtbaar op het DTM.

Heden is de rivier onder controle gebracht, maar in het verleden (i.e. zonder gecontroleerde waterhuishouding) zal de rivier een zeer grote invloed op het landschap hebben uitgeoefend.

Deze invloed zal echter indirect geweest zijn, omdat op basis van bovenstaande kaart blijkt dat het onderzoeksgebied zich op de rand van een overstrombaar gebied bevindt, wat er op duidt dat het gebied zich in een gradiëntsituatie tussen een hoge en droge rug en een lage, natte riviervallei bevindt. Dergelijke situaties hebben zowel op de mens als op de fauna en flora steeds een sterke aantrekkingskracht uitgeoefend.

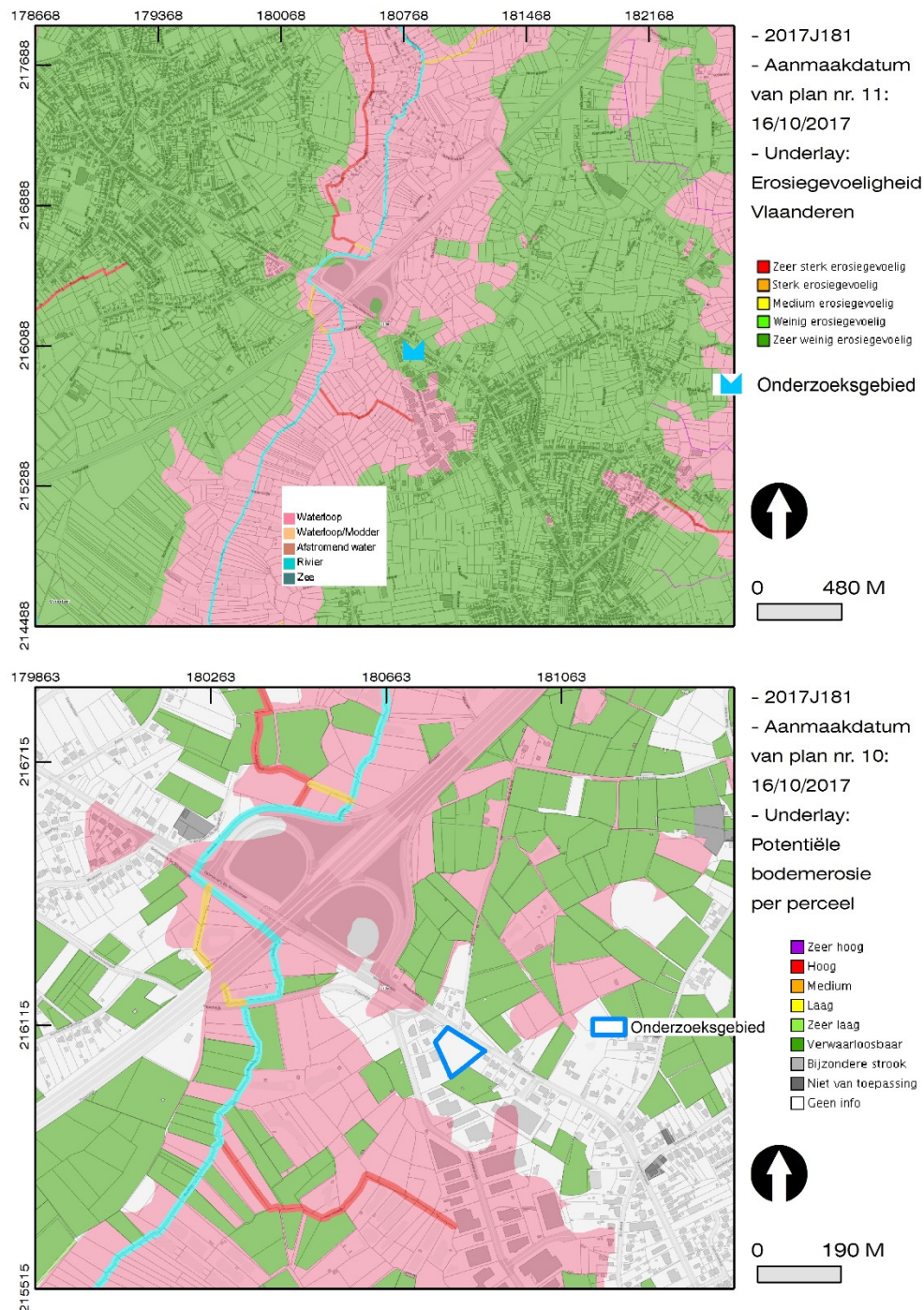
Om in te schatten wat de kans op het aantreffen van archeologische sporen en structuren is, moet in deze situatie ook de erosie van het gebied onderzocht worden, omdat dit in sterke mate de bewaring van archeologische relicten kan beïnvloeden.

4.1.2.2 Erosiegevoeligheid

De mate waarin een gebied erodeert kan gevolgen hebben voor de archeologische waarde van het gebied: wanneer een site zich in een sterk tot zeer sterk erosiegevoelig gebied bevindt, is algemeen gesteld de kans op bewaring kleiner, of

is de kans op het beschadigen van dit archeologisch erfgoed groter. Anderzijds kunnen archeologische lagen door geërodeerde pakketten worden afgedekt, waarbij de kans op een goede bewaring over het algemeen verbetert (of beter wordt geacht). Om de erosiegevoeligheid van het onderzoeksgebied in te schatten kunnen zowel de erosiegevoeligheidskaart voor Vlaanderen als de Potentiële bodemerosiekaart per perceel worden onderzocht.

De Erosiegevoeligheidskaart voor de Vlaamse Gemeenten geeft voor elke gemeente in Vlaanderen de gemiddelde gevoeligheid voor bodemerosie weer (de dato 2006). De kaart geeft dus op niveau van Vlaanderen een eerste indicatie van de locatie van erosiegevoelige gebieden. De kaart is een afgeleide van de potentiële bodemerosiekaart per perceel (de dato 2006). Op de Erosiegevoeligheidskaart voor de Vlaamse Gemeenten staat het gebied ingekleurd als “Zeer weinig erosiegevoelig”. Het onderzoeksgebied is niet fundamenteel veranderd sinds 2006, dus de kaart is nog steeds van toepassing.

Figuur 11. Erosiegevoeligheid van het onderzoeksgebied in twee kaarten.

Op de potentiële bodemerosiekaart per perceel, die een meer gedetailleerd beeld geeft, staat het onderzoeksgebied niet gekarteerd ("geen info"). Op basis van de belendende percelen kan worden afgeleid dat het onderzoeksgebied een verwaarloosbare potentiële erosie kent.

Dit betekent dus ook dat de mogelijk aanwezige archeologische sporen en structuren binnen het onderzoeksgebied weinig aan erosie zijn blootgesteld

geweest. Resten van de menselijke activiteiten in het verleden zijn waarschijnlijk niet van de helling afgespoeld en anderzijds zijn ze evenmin door natuurlijke sedimenten bedekt geworden.

De oorzaak van deze vrij stabiele situatie moet gezocht worden in de geologische opbouw van het gebied, die in een volgend hoofdstuk zal worden onderzocht. De geologische situatie heeft tevens een enorme impact gehad op hoe de mens in het verleden de gronden heeft waargenomen en geïnterpreteerd.

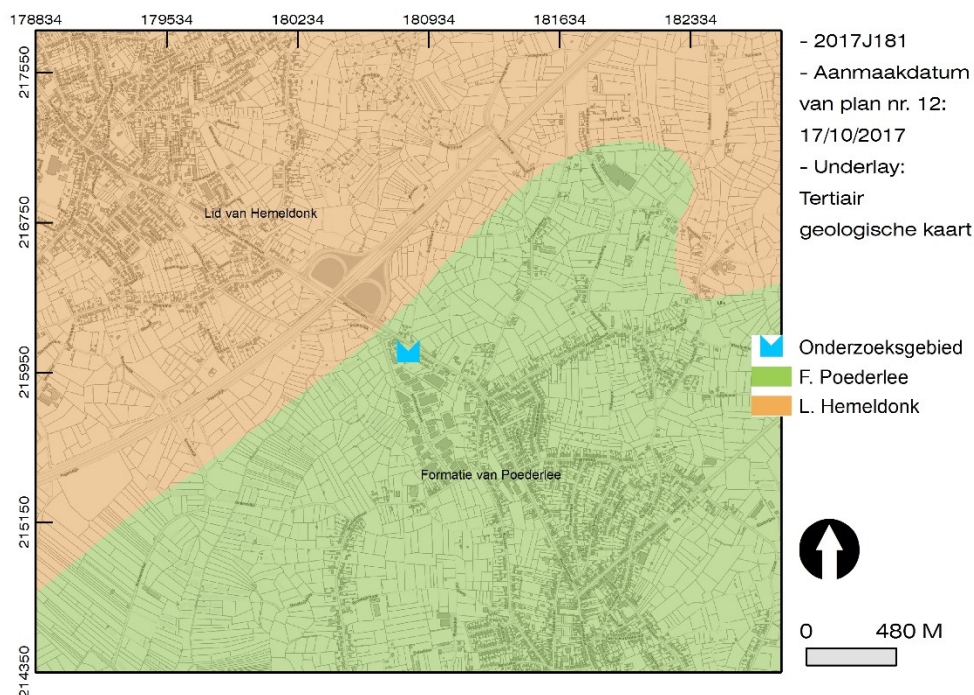
4.1.3 Aardkundige situering

4.1.3.1 Tertiair geologisch

De diepste lagen die in het onderzoeksgebied door de mens in het verleden konden worden aangesneden, zijn de tertiaire geologische eenheden in de ondergrond. Deze worden aangesneden bij het uitgraven van uitermate diepe structuren, zoals bijvoorbeeld waterputten en grachten (denk aan grachten van mottekastelen of forten). Deze lagen kunnen ook zijn aangesneden omwille van hun waarde als grondstof: in het geval van kleiafzettingen kunnen deze voor bijvoorbeeld baksteenproductie zijn aangewend.

De tertiaire (het geologische tijdvak van 66,0 tot 2,58 miljoen jaar geleden) gelaagdheden in de ondergrond van het onderzoeksgebied bestaan uit bodems van de zogenaamde Formatie van Poederlee, of het “Zand van Poederlee” (HCOV 0234). Deze formatie is gevormd in het Plioceen, met andere woorden tussen 5,3 en 2,58 miljoen jaar geleden.

20

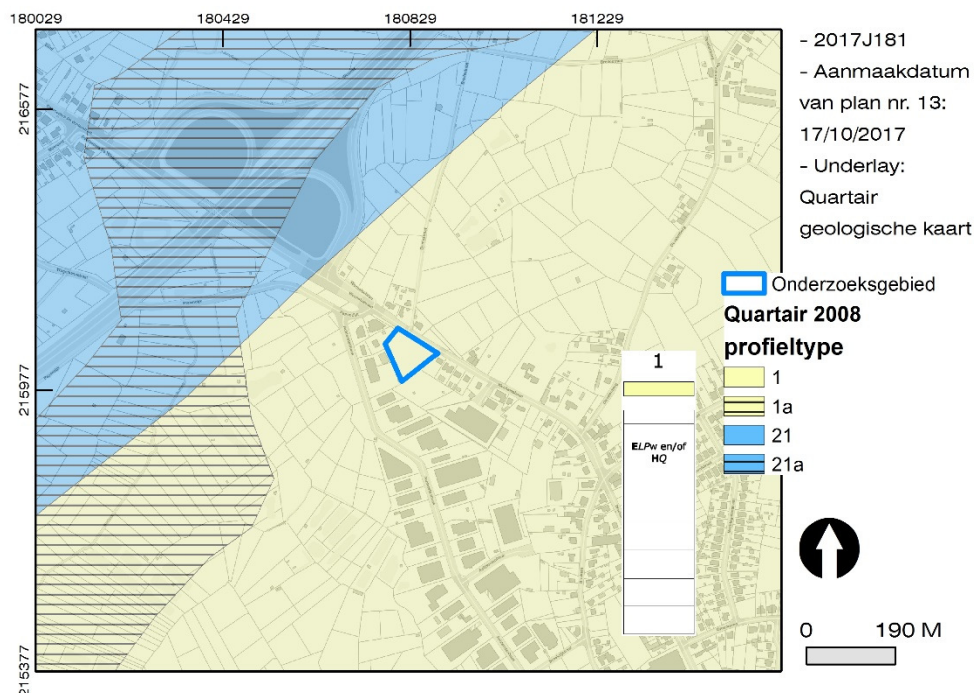
Figuur 12. Situering van het projectgebied op de tertiair geologische kaart.

Deze afzettingen bestaan uit fijne bleke schelprijke glauconiethoudende kwartzanden met zandsteenbanken. Aan de basis komen kwartskeien, kalkstenen en silexkeien voor.

Op het moment dat deze zanden werden afgezet was er überhaupt van de mens of van Lille nog geen sprake, maar de erfenis van deze oerzee heeft tot op vandaag zijn invloed. Deze lagen zijn afgedekt door quartaire sedimenten en zowel de tertiaire als de quartaire gelaagdheden hebben de mens in het verleden en het gebruik van het land sterk beïnvloed.

4.1.3.2 Quartair geologisch

Op de quartair geologische kaart staan de bodemtypes weergegeven die afgezet zijn in het quartaire tijdvak (onderverdeeld in het Pleistoceen en het Holocene, respectievelijk voor en na de laatste ijstijd), met name vanaf 2,58 miljoen jaar geleden tot op heden. Deze afzettingen zijn meestal vrij ondiep aan de oppervlakte aanwezig en zijn in grote mate bepalend voor menselijke activiteiten zoals landbouw, veeteelt, enzovoort.

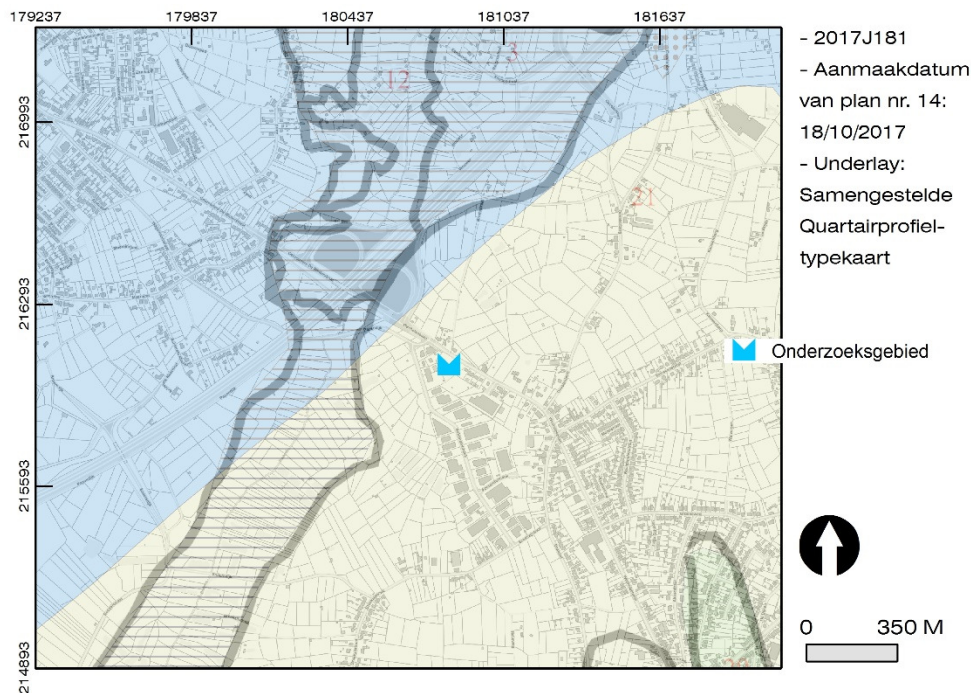

21

Figuur 13. Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart.

Het onderzoeksgebied staat ingekleurd als zijnde profieltype 1, wat neerkomt op eolische afzettingen of hellingsafzettingen. In de toelichting² bij deze quartair geologische kaart bevindt het onderzoeksgebied zich binnen het gekarteerde profieltype 21.

² Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart - kaartblad 16, Lier.

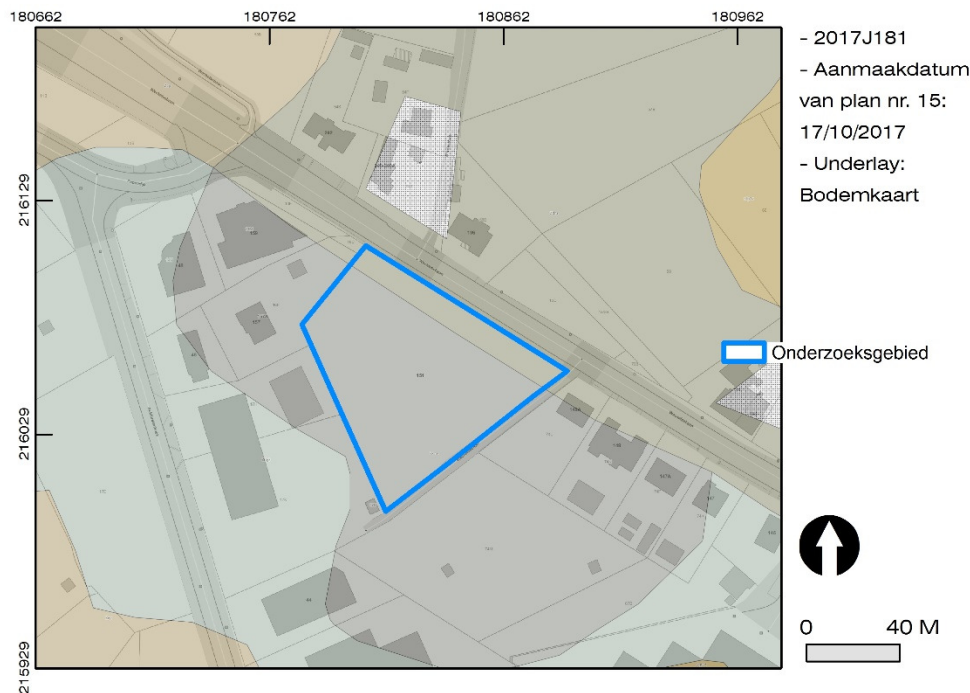
Figuur 14. Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart.

Dit komt neer op de zogenaamde Formatie van Wildert, die bestaat uit eolische afzettingen uit het Weichseliaan (116000 tot 11700 jaar geleden). Het is geel en geel-grijs vrij goed gesorteerd zwak lemig kwartshoudend zand, met grindlagen en glauconiet op dieper niveau. Dit pakket is 1 tot 4 meter dik en rust in het huidige onderzoeksgebied rechtstreeks op de tertiaire lagen. Deze bodem laat zich gemakkelijk bewerken (landbouw) en zandleem is vrij vruchtbaar. Het feit dat het gebied dus vruchtbare en relatief arbeidsextensieve gronden herbergt, is een aantrekkingspool voor menselijke activiteiten.

4.1.3.3 Bodemkaart van België

De menselijke activiteiten hebben zich sinds jaar en dag toegespitst op landbouw en veeteelt en in die optiek zijn de bodems in België geïnventariseerd naar - voornamelijk- de bodemtextuur en de vochtigheid, met het oog op een duidelijk beeld van waar welke gewassen geteeld kunnen worden.

In die context staat het onderzoeksgebied ingekleurd als Zcm en Zdm (de strook langs de straatzijde), wat neerkomt op matig droge zandgronden met een dikke antropogene A-horizont. Deze bodems staan ook bekend als "plaggenbodems". Dit komt ook overeen met de quartair geologische kaart, waarin er sprake is van eolische afzettingen van zand. Deze zijn in de loop van de geschiedenis bewerkt en volgens de data van de bodemkaart aangevuld met plaggen tot een dikte van 60 à 90 centimeter.

Figuur 15. Situering van het projectgebied op de bodemkaart.

In sommige van deze bodems wordt onder het plaggendek een verbrokkelde podzol aangetroffen.

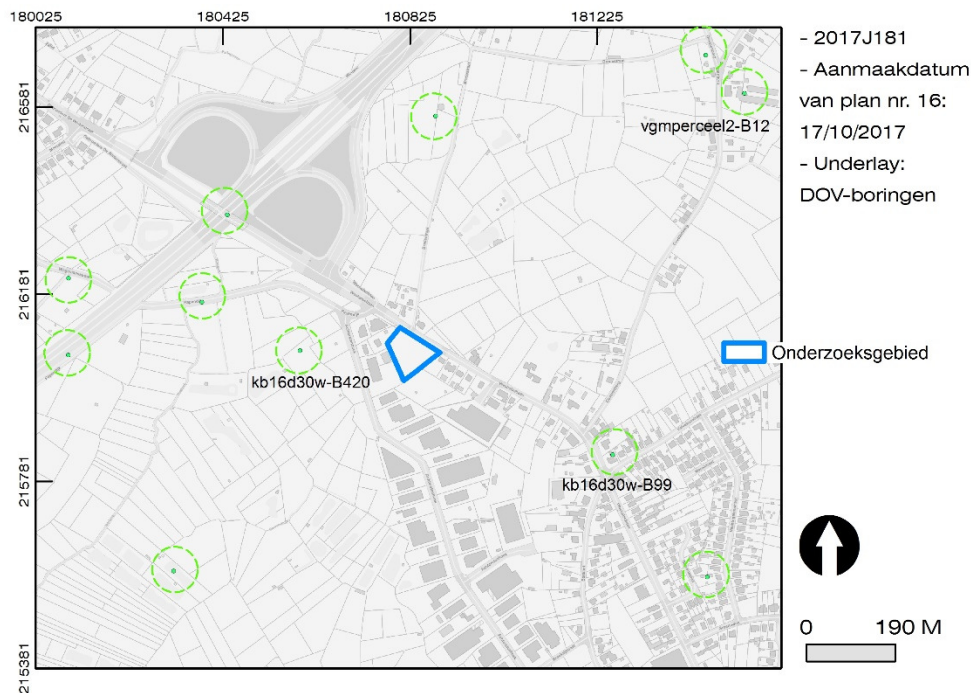
Op basis van bovenstaande gegevens kan worden besloten dat de bodemgesteldheid binnen het onderzoeksgebied gunstig is voor menselijke activiteiten, zowel in het heden als in het verleden. Er kan tenslotte worden onderzocht of deze data ook bevestigd worden door de boringen die in de Databank Ondergrond Vlaanderen zijn opgenomen.

4.1.3.4 Gekende boringen³

In de nabijheid van het onderzoeksgebied zijn reeds enkele boringen uitgevoerd, zij het niet met archeologische doeleinden in gedachten. Het zijn eerder sonderingen voor het bepalen van draagkracht of samendrukbaarheid.

Boring met code *kb16d30w-B420* is uitgevoerd met een onbekende betrouwbaarheid en geeft in de eerste drie meter onder het maaiveld enkel een grove aanduiding van de aanwezigheid van quartaire afzettingen.

³ www.dov.be

Figuur 16. Situering van DOV-boringen ten opzichte van het projectgebied.

Boring met code *kb16d30w-B99* is een boring uit het einde van de 19^e eeuw en geeft tevens enkel een indicatie van de aanwezigheid van quartaire sedimenten.

24

Binnen hetzelfde bodemtype als waar het onderzoeksgebied zich bevindt, zijn geen boringen bekend. Boring met code *vgmperceel2-B12* uit 1984 bevindt zich in een bodem met code Zdm, wat een vergelijkbare bodem is als deze binnen het onderzoeksgebied, zij het wat natter. Deze boring geeft een indicatie van 8 meter “zavel”, wat mogelijk neerkomt op quartaire afzettingen. Deze interpretatie strookt met de data uit de controleboringen (cf. infra), waarbij ook vrij grof licht ijzerhoudend zand werd aangetroffen, wat in de bouwsector met de generieke term “zavel” wordt aangeduid.

Er moet worden besloten dat de boringen, opgenomen in de DOV, voor het huidige onderzoeksgebied ontbreken aan volgende kenmerken:

- Er zijn niet genoeg boringen uitgevoerd, voornamelijk dan met een afwezigheid van boringen binnen het bodemtype van het onderzoeksgebied
- De boringen geven te weinig informatie over de bodemopbouw

Voor het begrip van het onderzoeksgebied hebben de boringen in de DOV weinig meerwaarde. Hembyse Archeologie besloot om in dit kader zelf controleboringen binnen het onderzoeksgebied te gaan plaatsen.

4.1.3.5 Controleboringen.

Op 22 oktober 2017 werden binnen het onderzoeksgebied drie controleboringen geplaatst om de data uit de bodemkaart te toetsen en hierbij vast te stellen wat de dikte van de teelaarde of het plaggendek was, alsook wat de impact (verstoringsgraad) van de bouwvoor op de natuurlijke bodemopbouw was. Er werd tot een beperkte diepte (tot er zekerheid was dat het moedermateriaal was aangesneden) geboord. Er waren tevens aanwijzingen dat er mogelijk turf- of veenlagen binnen het onderzoeksgebied aanwezig zouden kunnen zijn, aangezien de vallei van de Visbeek rijk is aan turfputten. Uit de controleboringen kon blijken of deze lagen al dan niet in de bouwvoor zijn opgenomen.

Figuur 17. Situering van de controleboringen binnen het projectgebied.

De controleboringen zijn meer uitvoerig beschreven dan volgens het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 noodzakelijk is, dit heeft een kwalitatief product tot doel. Voor de foto's en boorkolommen wordt naar de bijlage verwezen.

In boring 1 werd een vrij dik antropogeen humuspakket (reeds aan de oppervlakte licht uitgelooagd door de inwerking van de zuurtegraad van de naalden in de strooisellaag) aangetroffen (teelaarde, Ah), waaronder zich een verweringshorizont (B) bevond. Deze rustte direct op het moedermateriaal (C), dat zich verhiel als grof geelbeige zand met een lichte roestvorming. Er is dus geen sprake van afgedekte horizonten, zoals oude ploeglagen of podzolbodems (zoals dit bij een "plaggenbodem" mogelijk is).

Boring 3 was zeer gelijkaardig in opbouw, met die uitzondering dat het moedermateriaal vrij roesthoudend was. Ook hier werden geen afgedekte horizonten aangetroffen en lijkt de impact van de mens op de oorspronkelijke bodemopbouw zeer groot.

Boring 2 vertoonde een vrij dik antropogeen humuspakket, waarbij er echter geen sprake was van een verweringshorizont. Deze dikke antropogene humushorizont rustte direct op het moedermateriaal, dat zich als een vrij grof droog lichtgeel zand liet aftekenen.

Uit deze boringen kan worden besloten dat:

- Er geen afgedekte horizonten binnen het onderzoeksgebied aanwezig zijn
- De kans op het aantreffen van veen-of turfpakketten vrijwel nihil is
- De kans op het aantreffen van steentijdartefactsites hierdoor zeer klein is geworden
- De kans op het aantreffen van goed bewaarde sporensites niet kan worden uitgesloten

Het ziet er dus naar uit dat de mens in het verleden reeds een grote impact op het land heeft gehad. Het hierna volgend onderzoek van de gekende historische en archeologische gegevens in en rond het onderzoek zal trachten een antwoord te bieden op de vraag wat de oorzaken van deze impact zijn.

4.2 Historische beschrijving van het onderzochte gebied en zijn omgeving

26

4.2.1 Algemene historische situering van het plangebied

De historische situering van het onderzoeksgebied⁴ valt voor de oudste historische situering samen met de algemene historische situering van het dorp Lille⁵. Het Kempische dorp wordt voor het eerst vermeld in 1123, als een plaats “cum Lisleio”⁶. Dit lijkt een plaatsaanduiding te zijn waarbij de naam “Lislei” met een ablatief verbogen is. Op basis hiervan en de topografische ligging in het landschap grijpen de toponymische wetenschappers naar de associatie tussen “lisleio” en “linde”, waarbij men dus snel concludeert dat het toponiem teruggaat op een “bosje lindebomen op een hoge zandrug”.

In 1157 wordt het dorp vermeld in de archieven van de abdij van Averbode, waar het te boek staat als “Linlo”, om in 1181 reeds te verbasteren naar de huidige naam “Lille” (er is zowel in de schrijfwijze als in de uitspraak in de afgelopen acht eeuwen niks veranderd).

De verklaring van het lindenbosje lijkt vergezocht en het polderdorp Lillo (Antwerpen) wordt in 1124 op exact dezelfde manier (“Linlo”) benoemd⁷ en ook zo verklaard. De natuurlijke biotoop van de inheemse lindevarianten (*Tilia*) is nochtans

⁴ De Smaele et al. 2016, met dank aan Maxime Heyndrickx.

⁵ IOE, object 121672.

⁶ <http://bouwstoffen.kantl.be/tw/query/?find=lille&field=lem>

⁷ <http://bouwstoffen.kantl.be/tw/query/?find=lillo+&field=lem>

een beekdal en niet een hoge, droge zandrug. Het is niet uitgesloten dat er in het polderdorp Lillo ook lindebomen stonden, maar het is even goed mogelijk dat dit toponiem teruggaat op een oud, Frankisch (of “Germaans”) woord waarop de archieven geen vat hebben. In de Drentse taal betekent het woord “lil” bijvoorbeeld zo veel als “vleesnat”, terwijl in het Deens en het Noors “lil” gewoonweg “klein” betekent. Lillehammer in Noorwegen betekent eveneens “klein Hamar”, dus het is even goed mogelijk dat met “Lislei” een klein dorp of gehucht werd aangeduid. Ook de naam Lilleborg (in Denemarken) slaat op “kleine burg, klein kasteel”.

Er kan dus worden gesteld dat de betekenis van de plaatsnaam “Lille” niet duidelijk is en dat er maar al te snel wordt overgeschakeld op verklaringen die onnodig de brug tussen toponymie en plantkunde proberen te slaan. Aangezien het gebied waarin Lille zich tegenwoordig bevindt in de laat-Romeinse periode en vroege middeleeuwen het woongebied van de Salische Franken (die een Germaanse taal spraken, nvdr.) was, hoeft een verklaring “klein gehucht, klein dorp” niet eens zo vergezocht te zijn. Het gebied was immers door de oorlogen en onlusten van de laat-Romeinse periode dun bevolkt en de Frankische bondgenoten van de Romeinse keizers konden zich in het gebied vestigen.

In de vijfde en zesde eeuw konden de Merovingische heersers vanuit de Kempen hun heerschappij over Gallië uitbreiden. Na het tanen van de macht van de Merovingers behoorde de regio in de 8^e en 9^e eeuw opeenvolgend tot het Karolingische Rijk, Lotharingen, West-Francië en Oost-Francië (880). Aan het einde van de 9^e en in de 10^e eeuw behoorde de regio tot het koninkrijk Lotharingen. Dit rijk werd bij het Heilig Roomse Rijk ingelijfd, waarna het nog slechts een hertogdom was dat al gauw verbrokkeld geraakte. Lille bevond zich in de 11^e eeuw dus in het hertogdom Brabant, waarbij het in 1123 voor het eerst als plaats wordt vermeld.

De feiten zijn dus dat er in de vroege 12^e eeuw in de omgeving van het huidige Lille al sprake is van een dorp of een nederzetting binnen het Hertogdom Brabant. Dat betekent dat er ten minste in de 11^e eeuw al bewoning was. In hoeverre deze bewoning zich over de naburige velden en beemden uitstreckte, is niet duidelijk en hiervoor moet naar de archeologie worden teruggegrepen (cf. §CAI en belendende elementen met erfgoedwaarde). Lille is pas in de 16^e eeuw een zelfstandige parochie geworden, wat er mogelijk op wijst dat het tot dan toe eerder een (baan)dorp of een groep van nederzettingen was, eerder dan een dorp met een draagvlak voor een eigen parochiale werking. Het dorp is doorheen haar rustige geschiedenis een vrij ruraal dorp gebleven. De Wechelsebaan⁸ langs waar het onderzoeksgebied zich bevindt, is sinds oudsher een uitvalsweg naar het dorp Wechelderzande (door de lokale bevolking aangeduid als “Wechel”) geweest. Langs deze weg komt verspreide landelijke bewoning voor, dit in de vorm van hoeves en woonstalhoeves. Een goed voorbeeld is de woonstalhoeve op het perceel belendend aan het huidige onderzoeksgebied.

⁸ IOE, object 106438.

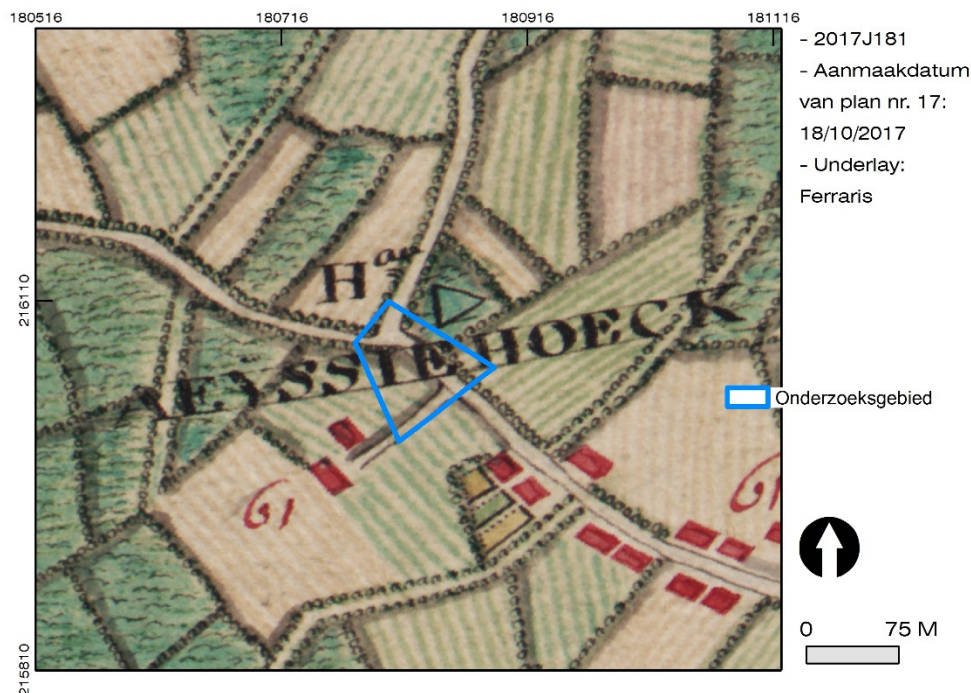
Om de geschiedenis van het huidige onderzoeksgebied enigszins te kunnen onderzoeken is dus het raadplegen van twee belangrijke groepen van bronnen noodzakelijk: het historisch kaartenmateriaal en de gekende archeologische gegevens in de dichte omgeving van het gebied.

4.2.2 Relevante historische kaarten en plannen

Om de archeologische waarde van het onderzoeksgebied in te schatten wordt in onderstaand hoofdstuk historisch kaartenmateriaal onderzocht.

4.2.2.1 *Atlas van Ferraris (1777)*

Voor het oudste kaartenmateriaal waar het onderzoeksgebied op voorkomt, moet worden teruggerepen naar de Atlas van Ferraris, de verzameling van militaire stafkaarten uit het einde van de 18^e eeuw. Deze kaarten geven een goed beeld van België in die periode. Het onderzoeksgebied komt voor op het ouder kaartenmateriaal van Fricx, maar er is onvoldoende detailwerking om zinnige uitspraken te kunnen doen. Het onderzoeksgebied komt niet voor op het kaartenmateriaal van Villaret en voor zo ver gekend zijn er geen ommelopers of landboeken voor het onderzoeksgebied beschikbaar.

28

Figuur 18. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris.

Op het georeferende kaartenmateriaal van Ferraris bevindt het onderzoeksgebied zich aan de bocht van de weg tussen Lille en Wechelderzande. Op basis van het jonger kaartenmateriaal (cf. Infra) is duidelijk dat er een verschuiving van het kaartblad in zuidwestelijke richting heeft plaatsgevonden. Het

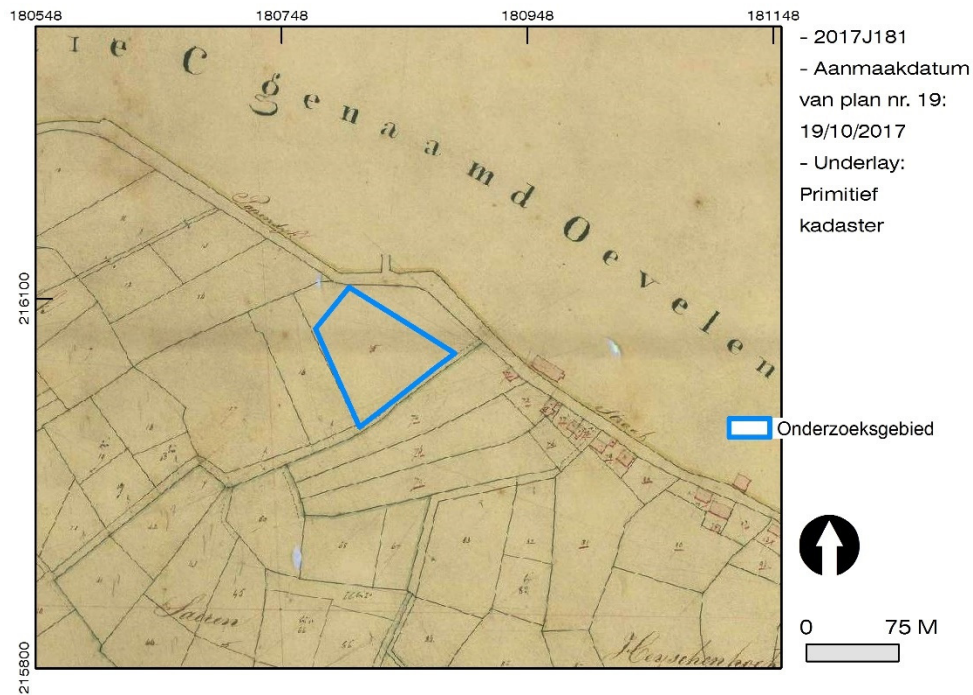
onderzoeksgebied bevindt zich dus op de hoek tussen een landweg en de weg Lille-Wechelderzande in een gehucht dat op Ferraris wordt aangeduid als “Hameau “Aeyssiehoeck”. Het is niet zeker waarop dit toponiem slaat, maar op basis van het kaartenmateriaal kan worden gesteld dat het gaat om een cluster van hoeves langs de weg. Er is een duidelijke knik in het wegtracé zichtbaar en het lijkt er op dat er binnen het onderzoeksgebied mogelijk ook een hoeve aanwezig was.

Vergelijkbare hoeves zijn mogelijk “De Kempphaan” (Wechelsebaan 194) en de heden gesloopte hoeve aan de Wechelsebaan 149 (met dien verstande dat deze mogelijk een 19e-eeuwse opbouw zijn).

Het onderzoeksgebied is, behalve de indicator voor een 18^e-eeuws gebouw, ingekleurd als akkerland.

4.2.2.2 Primitief kadaster (1830-1834)

Circa vijftig jaar na de opmaak van de Atlas van Ferraris verscheen voor onze gewesten een eerste versie van het kadasterplan, waarmee heden nog steeds gewerkt wordt. Deze plannen zijn in het begin van de jaren 1830 op gemaakt en geven dan wel geen beeld van het landgebruik, maar wel van perceelsindelingen en infrastructuur.

30

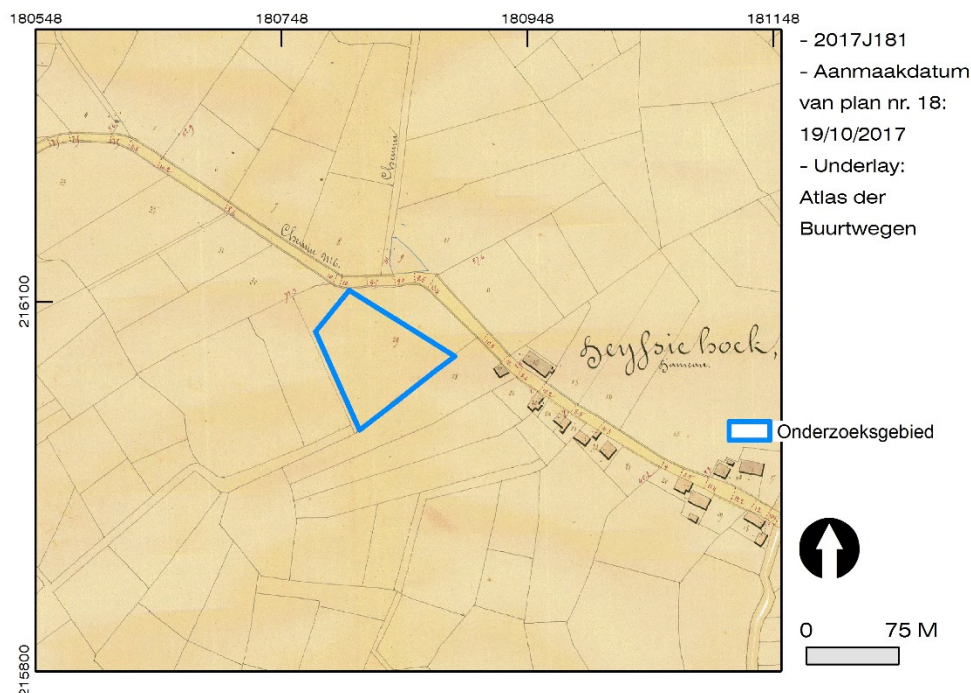

Figuur 19. Situering van het projectgebied op het Primitief Kadaster en de landweg ten oosten van het gebied zoals vastgesteld in 2017.

Uit dit kaartenmateriaal blijkt dat het gebouw dat binnen het onderzoeksgebied was aangeduid, reeds in de eerste helft van de 19^e eeuw verdwenen is. Het einde van de 18^e en het begin van de 19^e eeuw was voor Europa door de Napoleontische oorlogen een zeer tumultueuze periode en hoewel voorlopig niet kan worden aangetoond dat hier een causaal verband is, blijkt dan toch dat de hoeve in die periode verdwenen is. De hoeve bestond volgens het kaartenmateriaal van Ferraris uit twee delen, namelijk een hoofdgebouw waar de landweg op uitgaaf en een bijgebouw, dat binnen het onderzoeksgebied valt. Beide gebouwen zijn op het primitief kadaster verdwenen en de landweg loopt door in zuidwestelijke richting. Hier kan tevens worden vermeld dat de Wechelsebaan aangeduid staat als de Papenbrugstraat, als een verwijzing naar de oude brug over de Visbeek.

4.2.2.1 *Atlas der Buurtwegen (1840)*

Op het kaartenmateriaal van de Atlas der Buurtwegen is de situatie ongewijzigd, met dat verschil dat de kadastrale sectie ten noorden van het onderzoeksgebied ook aangeduid is.

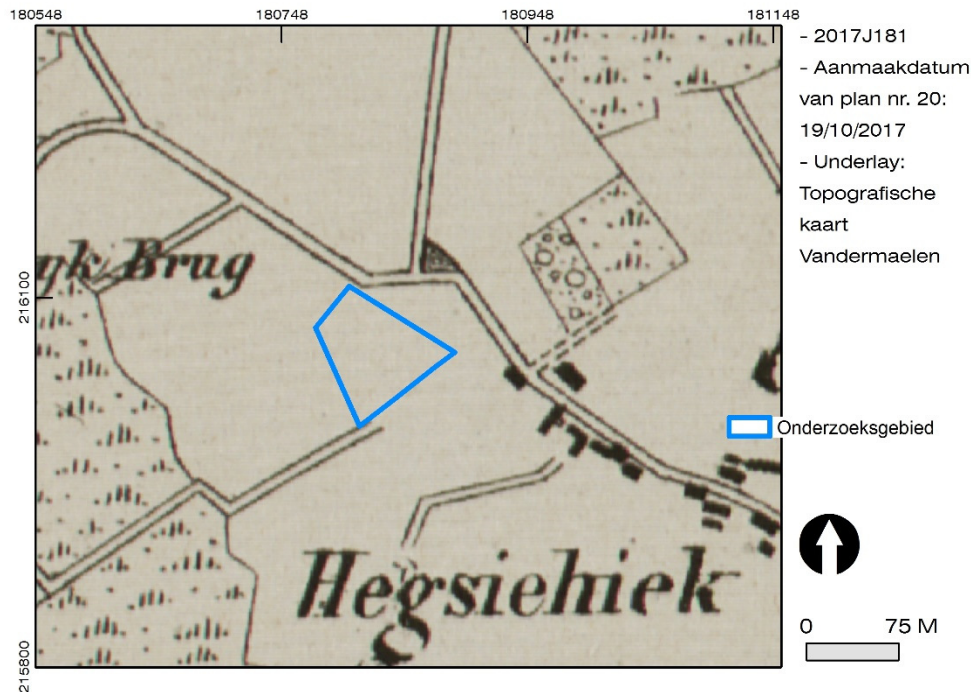

Figuur 20. Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen.

Het gehucht wordt aangeduid als “Heysiehoek Hameau”, wat kan vertaald worden als de negorij Heysiehoek. Wat de betekenis van “heysie + hoek” is, is voorlopig niet duidelijk. Op de Atlas der Buurtwegen zowel als op de Atlas van Ferraris is er ten noorden van het onderzoeksgebied een driehoekige vijver aanwezig, misschien slaat de naam van het gehucht op dit landschappelijk element in combinatie met de opvallende hoek in het wegtracé ? Of is het eerder een verwijzing naar de heidegebieden ten westen van het onderzoeksgebied ?

4.2.2.1 Vandermaelen kaarten (1846-1854)

Op het georeferenciede kaartenmateriaal van Vandermaelen is het onderzoeksgebied nog steeds onbebouwd. Naar alle waarschijnlijkheid is het gebied steeds akkerland gebleven en is de zone van de afgebroken 18^e-eeuwse hoeve in dit akkerland opgenomen.

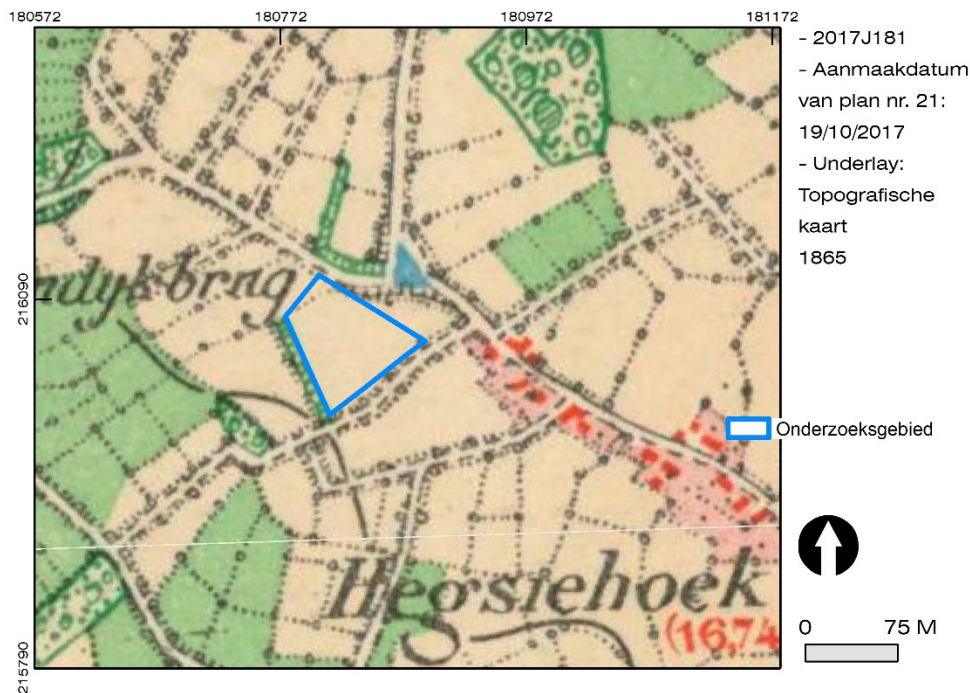

Figuur 21. Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen.

Er is over het algemeen weinig gewijzigd, het gehucht Aeyssiehoeck wordt nu aangeduid als “Hegsiehiek” en bestaat nog steeds uit een cluster van hoeves langs de weg naar de Papendijk Brug. De ongewone knik in het wegtracé is ongewijzigd en ook de driehoekige vijver wordt nog aangeduid.

4.2.2.2 Topografische kaart uit 1865

In het jonge België werd al snel werk gemaakt van uitgebreid en correct kaartenmateriaal van het land. Topografische kaarten maakten daar deel van uit en reeds in 1865 is dit kaartenmateriaal beschikbaar. Hierop is dezelfde situatie zichtbaar als op de Atlas der Buurtwegen en de topografische kaart van Vandermaelen, maar met een doorgedreven detailwerking.

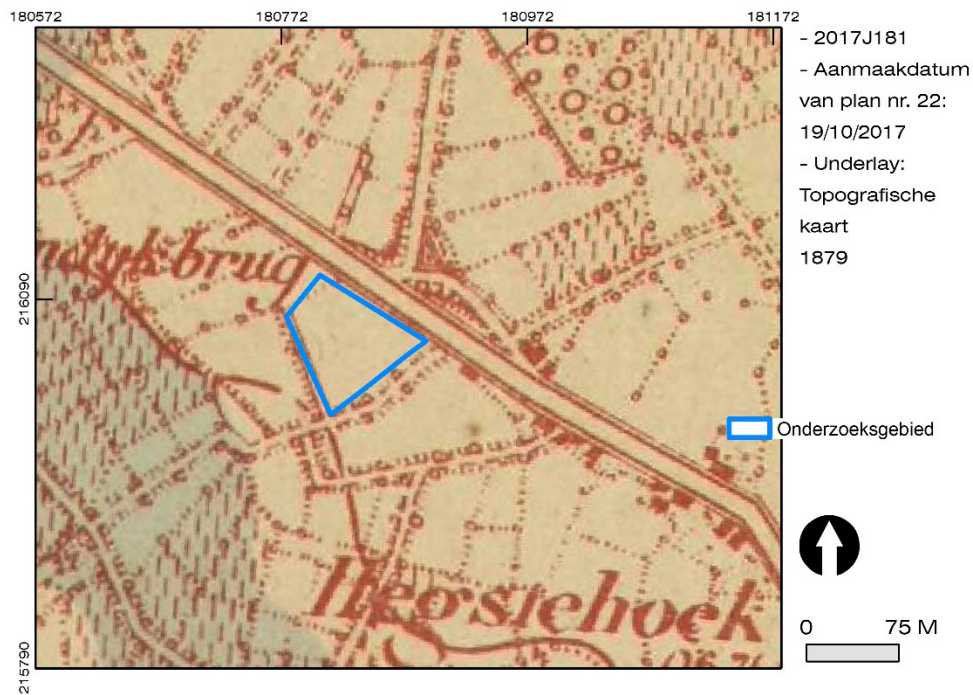
Figuur 22. Situering van het projectgebied op de topografische kaart uit 1865.

Dezelfde elementen zijn herkenbaar: het gehucht Aeyssiehoek wordt nu aangeduid als “Hegsiehoek”, met een lintbebouwing die reeds in de 18^e eeuw aanwezig was. Binnen het onderzoeksgebied, dat langs een weg ligt, is geen enkele structuur aanwezig, met uitzondering van een smalle haag in het noordwestelijke deel van het gebied. De driehoekige vijver aan de knik in de Papendijkstraat (= Wechelsebaan) kan nog steeds worden herkend.

Ten westen van het onderzoeksgebied zijn moerassige graslanden aanwezig, deze konden ook al op het ouder kaartenmateriaal herkend worden en dit is de afzonk naar de Visbeek. Dit toont aan hoe dicht het onderzoeksgebied bij het beekdal ligt.

4.2.2.3 Levé géologique de la carte topographique de la Belgique (1863-1879)

Bij onderzoek van deze kaart, die als een geologische legger opgemaakt is met de topografische kaart als *underlay*, blijkt echter dat er in het derde kwart van de 19e eeuw een grondige wijziging van de aanblik van het gebied is gebeurd.

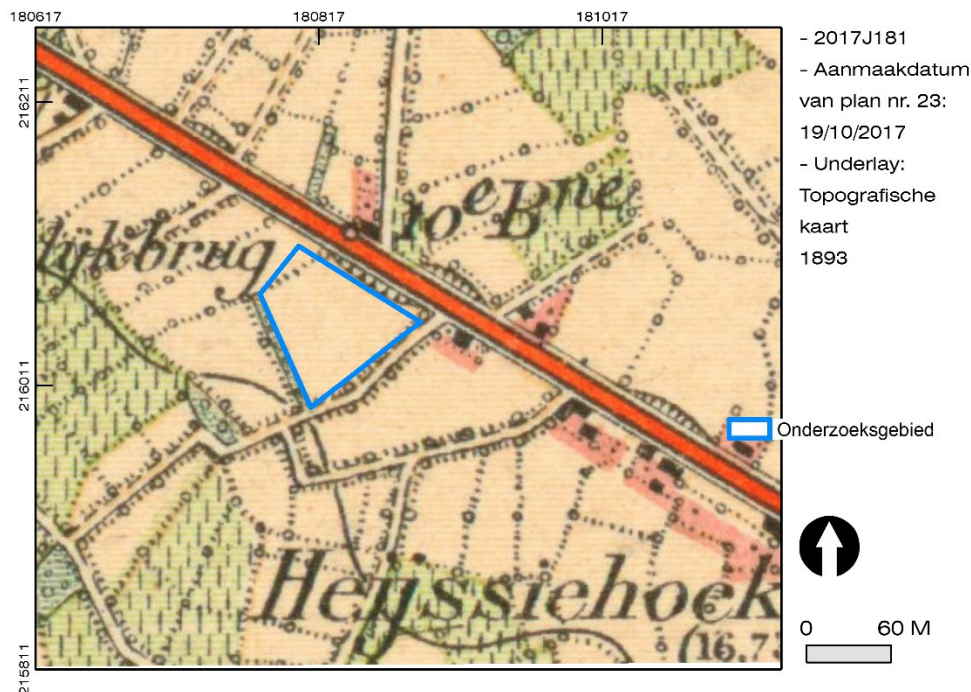
Figuur 23. Situering van het projectgebied op de topografische kaart uit 1879 en een zicht op de huidige Bredestraat in 2017.

De Papendijkstraat is brutaal rechtgetrokken, dit is de basis voor de hedendaagse Wechelsebaan. Van de bucolisch kronkelende Papendijkstraat rest enkel een arm die uitgaat op de huidige Bredestraat. De driehoekige vijver op de hoek van deze straten wordt wel nog aangeduid, alsook het toponiem "Hegsiehoek". De nieuwe Wechelsebaan leidt tevens naar een nieuwe brug over de Visbeek (niet op het kaartenmateriaal in dit rapport zichtbaar, nvdr.), waarbij de oude Papendijk Brug vermoedelijk obsoleet werd.

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen wijzigingen zichtbaar, de aanleg van de nieuwe weg kan echter wel een onzichtbare impact op het gebied gehad hebben, men kan denken aan zandwinning, topografische wijzigingen, ...

4.2.2.4 Topografische kaart uit 1893

Deze kaart uit het einde van de 19^e eeuw geeft een zeer goede indruk van hoe het gehucht Aeyssiehoek veranderd was.

Figuur 24. Situering van het projectgebied op de topografische kaart uit 1893.

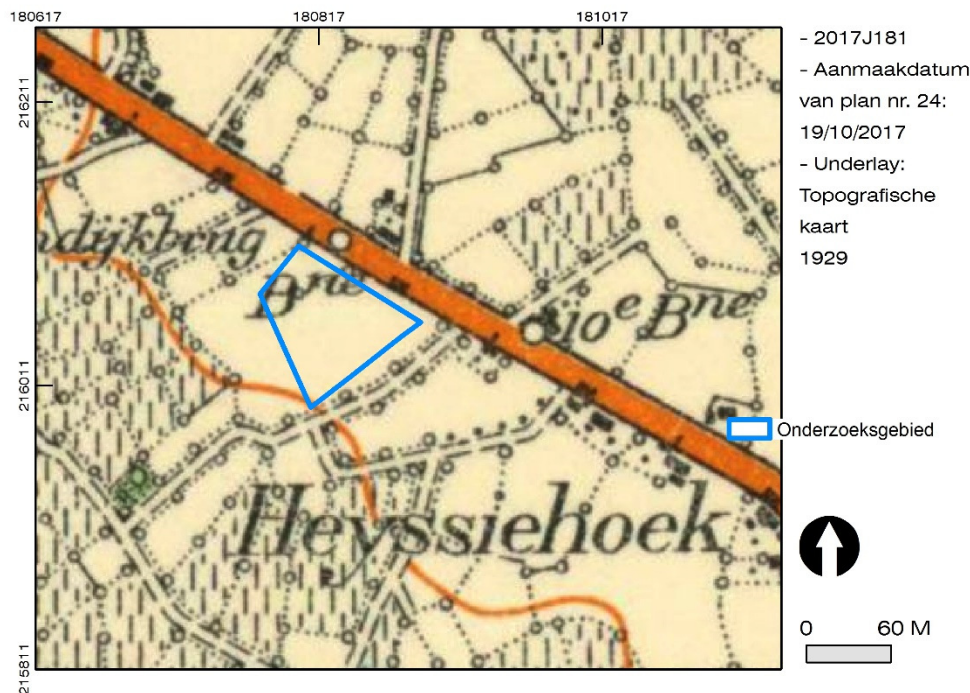
De oude kronkels in de weg zijn verdwenen en Aeyssiehoek wordt aangeduid als “Heijssiehoek”, maar van het gehucht blijft niet veel over. Aan de Wechelsebaan 149 en 194 zijn de twee hoeves aangeduid die in de Inventaris Onroerend Erfgoed zijn opgenomen. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen structuren aangeduid, behalve dan een haag (die eerder ook al zichtbaar was). Het driehoekige ven aan de overzijde van de straat is ook verdwenen.

Op deze kaart zijn echter twee elementen aanwezig die op het ouder kaartenmateriaal niet aangeduid werden. Ten eerste is er sprake van een kilometerpaal (Dixième Borne) en verschillende aanduidingen van hellingen langs de Wechelsebaan. Het lijkt er op dat de Wechelsebaan de microtopografie van het gebied heeft doorsneden. Hieruit kan voorzichtig worden afgeleid dat er kleine, lokale verhevenheden in het landschap aanwezig waren en ook langs de rand van het onderzoeksgebied is zo'n topografische aanduiding getekend. Betekent dit dat het onderzoeksgebied zich op een kleine kop of duin bevond en ligt de oorsprong van de knik in het wegtracé bij deze topografische anomalie ?

4.2.2.5 Topografische kaart uit 1929

Deze topografische kaart uit het Interbellum geeft een reflectie van de 19e-eeuwse situatie voorafgaand aan de enorme veranderingen in de regio na de Tweede

Wereldoorlog (uitbreiding van KMO en industrie, uitbreiding van de bebouwing, aanleg van snelwegen, ...).

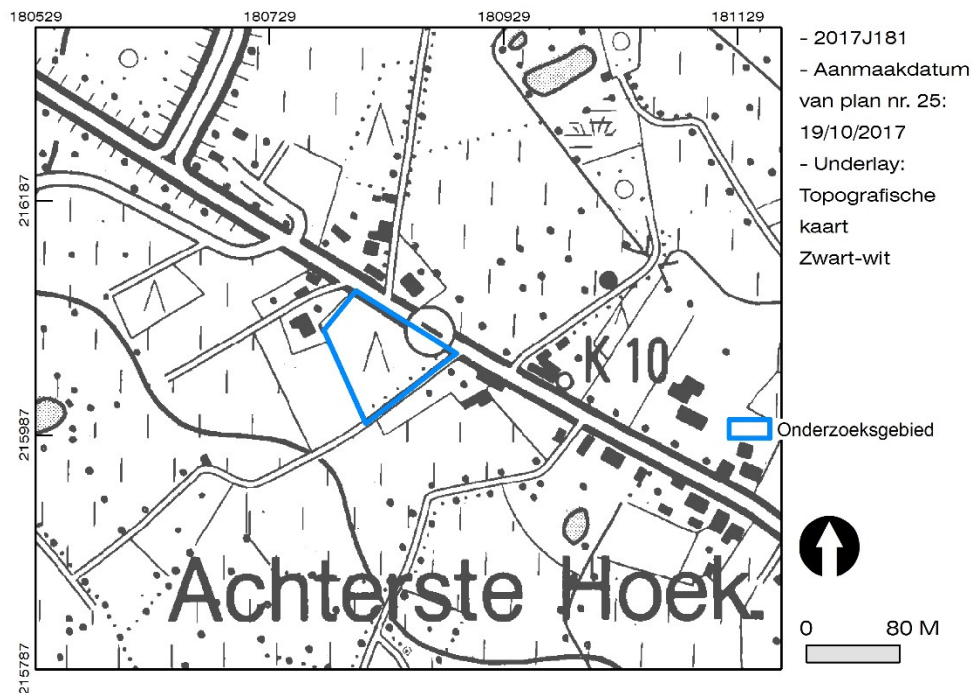
Figuur 25. Situering van het projectgebied op de topografische kaart uit 1929 en de kilometerpaal in 2017 (K11 in plaats van K10).

Het gehucht Aeyssiehoeck wordt aangeduid als “Heyssiehoek”, de kilometerpaal lijkt te zijn verplaatst in zuidoostelijke richting, het driehoekige ven is verdwenen (gedempt ?) en binnen het onderzoeksgebied zijn geen structuren aanwezig. De veldweg ten oosten van het onderzoeksgebied is wel nog aanwezig. Op de hoek van de Bredebaan/Bredestraat en de Wechelsebaan (nu Wechelsebaan 198) is een Brasserie aanwezig.

4.2.2.6 Topografische kaart zwart-wit (2^e helft 20^e eeuw)

Op deze kaart uit het einde van de 20^e eeuw, staat het gehucht Aeyssiehoeck aangeduid als “Achterste Hoek”, wat tot op heden doorleeft als een straatnaam en

de benaming van de KMO-zone, waartoe ook het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied behoort.

Figuur 26. Situering van het projectgebied op de topografische kaart zwart-wit.

37

De situatie zoals deze in 1929 te boek stond wordt hier bevestigd. Het onderzoeksgebied wordt nu echter voor het eerst aangeduid als een bebost gebied. Het driehoekige ven of vijver is verdwenen, daarop staat nu bewoning. De landweg langs het onderzoeksgebied is ongewijzigd aanwezig.

Het onderzoek van het kaartenmateriaal uit het einde van de 20^e en het begin van de 21 eeuw kan worden vervolgd door het onderzoeken van luchtfoto's, die een zeer objectief beeld van de situatie geven.

4.2.3 Relevante luchtfoto's

Na het onderzoek van het kaartenmateriaal kunnen dus ook enkele publiek beschikbare luchtfoto's onderzocht worden. Het is zo dat de fotografie zich pas in de tweede helft van de 19^e eeuw ontwikkeld heeft en dat de luchtfotografie pas in de Eerste Wereldoorlog een hogere vlucht heeft genomen. Voor het onderzoeksgebied zijn vermoedelijk wel luchtfoto's uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog beschikbaar, maar deze zijn niet publiek te consulteren.

4.2.3.1 Orthofoto uit 1971

De luchtfoto in grijs tinten van het gebied in 1971 geeft de situatie weer zoals deze op de topografische kaart zwart-wit voorkomt. Het onderzoeksgebied is volledig

bedekt met een bos van ruwe dennen, deze zijn vermoedelijk in de 2^e helft van de 20^e eeuw aangeplant voor het gebruik van het hout in de mijnbouw.⁹

Figuur 27. Situering van het projectgebied op de luchtfoto uit 1971.

38

Dit bleek een nutteloze investering te zijn, want de prijs van de kolen kelderde en in 1992 sloot tenslotte de laatste Belgische steenkoolmijn (bruinkool daarentegen wordt in Duitsland nog op een gigantische schaal ontgonnen en in elektriciteitscentrales verbrand). De dennen binnen het onderzoeksgebied zijn eigenlijk een landschappelijk archeologisch relict van een teloor gegane industrie. Op de luchtfoto zijn geen duidelijke topografische verschillen zichtbaar, al lijkt de knik (het oude tracé) van de Papendijkstraat nog vaag in het grasland ten noorden van het onderzoeksgebied als een *crop mark* zichtbaar.

4.2.3.2 Orthofoto uit 1990

De luchtfoto uit 1990 geeft de situatie weer zoals deze ook in 1971 kon worden vastgesteld.

⁹ <https://www.ecopedia.be/natura2000/dennenbossen-op-zandbodem-met-corsikaanse-enof-grove-den>

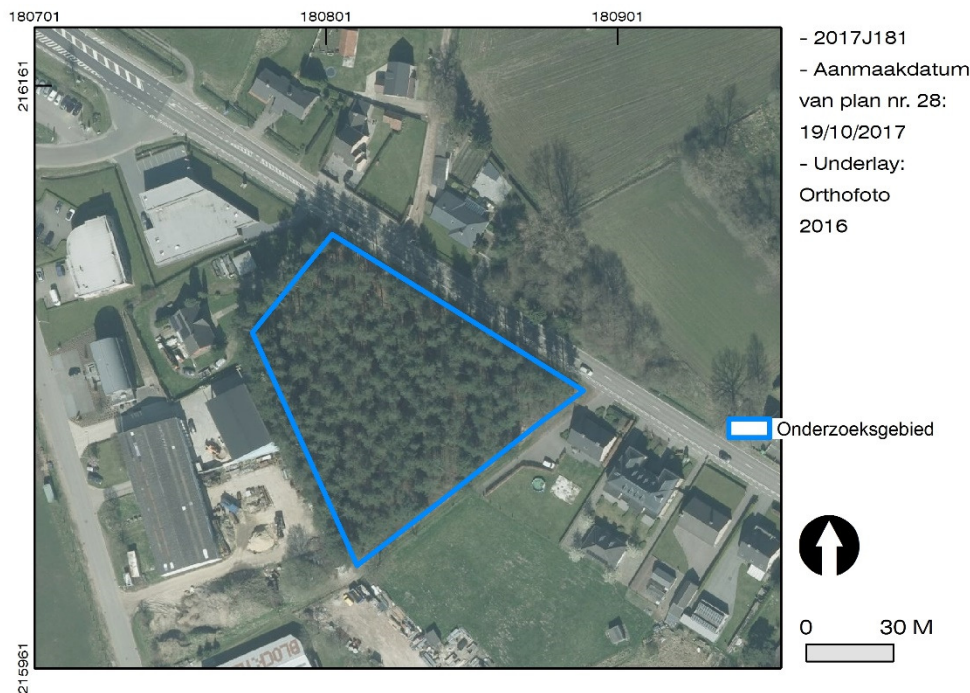

Figuur 28. Situering van het projectgebied op de luchtfoto uit 1990.

Het volledige onderzoeksgebied is bebost, ten oosten is de veldweg nog steeds aanwezig (anno 2017 is deze ook aanwezig). De Bredebaan is tot een veldweg verworden en de resten van het oude wegtracé kunnen niet meer als een *crop mark* worden herkend.

4.2.3.3 Orthofoto uit 2015

Op de vrij gedetailleerde luchtfoto uit 2016 is de situatie, ondanks de tijdsspanne van een kwarteeuw, nauwelijks veranderd.

Figuur 29. Situering van het projectgebied op de luchtfoto uit 2016.

Het onderzoeksgebied is volledig bebost en de landweg ten oosten van het onderzoeksgebied is onveranderd. Ten westen rukt de KMO echter wel duidelijk op. Een aantal van de voormalige hoevegebouwen van het gehucht Aeyssiehoeck zijn verdwenen en vervangen door moderne woningen in een dun gespoelde pastoriestijl. De hoeve te Wechelsebaan 149 is immers opgenomen als een bouwkundig relict, maar ondertussen gesloopt. In het volgende hoofdstuk zal worden onderzocht welke erfgoedwaarden en -indicatoren zich binnen en rond het onderzoeksgebied bevinden.

4.3 Archeologische situering van het onderzochte gebied

4.3.1 Elementen met erfgoedwaarde

In dit hoofdstuk zullen de gekende fysieke restanten binnen en rond het onderzoeksgebied worden onderzocht, als aanvulling op de gegevens die uit het kaartenmateriaal konden worden gedistilleerd.

Zowel de hoeve aan het nummer 149 als aan het nummer 194 zijn opgenomen als bouwkundig erfgoed. Deze hoeves maakten deel uit van het gehucht Aeyssiehoeck, waarvan heden weinig authentiek resteert.

Figuur 30. Situering van de voor het onderzoeksgebied relevante CAI-meldingen ten opzichte van het onderzoeksgebied.

Vooreerst kan gewag worden gemaakt van de beekvalleien die in de landschapsatlas voorkomen. Ten zuidwesten van het onderzoeksgebied bevindt zich de uitgestrekte Vallei van de Kindernouwbeek, een groene vallei waarvan de natuurwaarde samenhangt met de vele turfwinningssputten die daar aanwezig zijn. Langsheen de volledige vallei van de Kindernouwbeek, tot aan de Visbeekvallei, zijn de resten van deze turfwinning als vijvers zichtbaar. Voor de verklaring van de genese van het driehoekig ven/vijver ten noorden van het onderzoeksgebied aan de Wechelsebaan kan dus in de richting van turfwinning worden gekeken. Dit komt echter geenszins overeen met de bodemkaart.

Het gebied is dus niet rijk aan geregistreerde elementen met een erfgoedwaarde. Dit weerspiegelt zich in de archeologische kennis van het gebied.

4.3.2 Centrale Archeologische Inventaris

Een groot aantal van de geregistreerde archeologische onderzoeken en vondsten van Vlaanderen staat in deze databank geregistreerd.

De regio is echter arm aan erfgoedindicatoren. De Centrale Archeologische Inventaris geeft slechts twee erfgoedindicatoren aan die in dezelfde landschappelijke entiteit (beekvallei) als het huidige onderzoeksgebied liggen.

Het betreft enerzijds CAI melding 215732, die slaat op de vondst van een 17^e - eeuwse munt en anderzijds CAI melding 208737, die tevens slaat op de vondst van

enkele metalen voorwerpen, waaronder een 16^e -eeuwse zilveren munt die is verknipt. Deze archeologische indicatoren bieden weinig inzichten voor het huidige onderzoeksgebied.

Er kan ook melding gemaakt worden van de opmaak van twee archeologienota's langs de Wechelsebaan.

All-Archeo bvba maakte een archeologienota op voor een terrein aan de Wechelsebaan nummer 74¹⁰. Door de beperkte oppervlakte van het terrein werd hier echter geen verder onderzoek geadviseerd.

ADEDE bvba maakte een archeologienota op voor een terrein aan de Wechelsebaan zn. (ten noorden van nummer 85)¹¹, waar een proefsleuvenonderzoek werd geadviseerd. Het is niet duidelijk of dit onderzoek reeds is uitgevoerd, er is althans nog geen data in de CAI of op het portaal van het Agentschap Onroerend Erfgoed opgenomen.

De archeologische en historische kennis van de riviervalleien in de Vallei van de Kleine Nete is dus zeer beperkt. Er wordt echter uitgegaan van het feit dat dit een afspiegeling van de staat van de kennis en het onderzoek is, eerder dan een weerslag van de historische realiteit.

¹⁰ *Reyns & Cleda 2016.*

¹¹ *De Smaele et al. 2016.*

4.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

Men kan zich dus afvragen of er middels het raadplegen van de historische data, de historische kaarten, de luchtfoto's en de gekende archeologische gegevens voldoende elementen zijn om de historische en archeologische realiteit van het huidige onderzoeksgebied te bepalen.

Over de oudste geschiedenis van het onderzoeksgebied zijn er nagenoeg geen archeologische of historische indicatoren aanwezig. Men kan er dus van uitgaan dat het onderzoeksgebied zich aan de rand van de Visbeekvallei bevond en dat op een bepaald moment in de geschiedenis van de omliggende dorpen Lille en Wechelderzande een nederzetting is ontstaan langs de weg die deze dorpen met elkaar verbond. Wanneer dit tot stand gekomen is, kan op basis van de huidige gegevens niet worden bevestigd, maar de nederzetting was ten minste sinds het einde van de 18e eeuw aanwezig. Dit wordt bevestigd door het kaartenmateriaal van Ferraris. Het gehucht heette Aeyssiehoeck en bestond uit verschillende hoeves langs de toenmalige Papendijkstraat. Een zijstraat van de Papendijkstraat liep naar een hoeve, waarvan één gebouw binnen het onderzoeksgebied lag. De hoeve is reeds sinds het einde van de 18e of het begin van de 19e eeuw verdwenen, de oorzaak is onbekend. De weg naar die hoeve is tot op vandaag als een landweg bewaard. Het is niet duidelijk of de hoeve archeologische resten heeft nagelaten, of dat de hoeve op een middeleeuwse voorganger teruggaat.

De naam van het gehucht Aeyssiehoeck (later Heyssie- , Heysie- , Heggiese- , Heijssie- , Heyssie-) kan worden verbonden aan twee elementen. Het eerste deel [Aeyssie] verwijst waarschijnlijk naar de heide, waarbij de naam van het gehucht kan worden teruggebracht tot "Heidse Hoek", het gehucht aan de heide. De streek is immers rijk aan toponiemen die naar de heide verwijzen¹² en de genitief van "hei" kan zowel "heidse" als "heise" zijn¹³.

¹² http://www.heemkundekringrosmalen.nl/images/pdf/rosmalla/Rosmalla_06_04.pdf

¹³ <http://www.oudzijtaart.nl/Reconstructie%20van%20Veghel/Heisbos/Heisbos%20toponiemen.html>

Figuur 31. Sfeerbeeld van het Heidegebied Snepkensvijver, een heidegebied zoals het ook ten westen van het onderzoeksgebied zal hebben voorgekomen.

Wanneer wordt teruggегреpen naar de Atlas van Ferraris is duidelijk zichtbaar dat de vallei van de Visbeek rijk is aan heidegebieden. Deze zijn in de 19^e en 20^e eeuw grotendeels verdwenen, maar de laatste jaren zijn natuurbeschoudsverenigingen druk in de weer om de heidegebieden in ere te herstellen.

44

De opvallende knik in de weg kan dan weer aan de basis liggen van het tweede deel van het toponiem. Deze knik of bocht is reeds sinds het einde van de 19^e eeuw verdwenen bij het rechte trekken van de Wechelsebaan en van de voormalige bocht is in het landschap niks meer herkenbaar.

Ook van de vijver, die aan de overzijde van de weg langs de Bredestraat lag, is heden niks meer herkenbaar. Enkel een kapelletje op een eik in de Bredestraat, gewijd aan de Rooms-Katholieke godheid Maria, herinnert mogelijk aan dit landschapselement. De gewijde plaats bevindt zich immers op de noordelijke punt van de voormalige vijver.

Figuur 32. Zicht op de voormalige noordelijke hoek van de vijver, links De Kempphaan, rechts de Bredestraat met het kapelletje op de eikenstam.

Bovenstaande gegevens bieden dus een bepaalde verwachting naar archeologische sporen en structuren binnen het onderzoeksgebied, maar laten ook vragen openstaan.

4.5 Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed

Op basis van de geologische, bodemkundige, historische en archeologische parameters kunnen onderstaande stellingen worden opgemaakt.

1. Het onderzoeksgebied bevindt zich op de rand van de vallei van de Visbeek. Dit heeft echter geen duidelijke weerslag op de bodemgesteldheid van het onderzoeksgebied.
2. Op basis van de controleboringen blijkt dat er onder de bouwvoor geen afgedekte horizonten aanwezig zijn. Er was de kans op een afgedekte turf- of veenlaag (op basis van de landschappelijke ligging, de vele turfputten in de regio en de vijver aan de overzijde van de Wechelsebaan), de kans op een afgedekte podzolbodem en de kans op een afgedekte teelaarde (plaggenbodems). De boringen toonden echter aan dat deze bodems niet aanwezig zijn en er sprake is van een humushorizont (Ah, "bouwvoor") en een verweringshorizont die direct op de C-horizont rusten. Op basis van de controleboringen kan worden gesteld dat er voornamelijk kans is op het aantreffen van sporensites.
3. Op basis van het historisch kaartenmateriaal blijkt immers dat het onderzoeksgebied in de 18e eeuw bewoond was. Er was een hoevecomplex van twee gebouwen aanwezig, waarvan één gebouw binnen het huidige onderzoeksgebied valt.
4. Op basis van het historisch kaartenmateriaal blijkt dat het onderzoeksgebied zich op de rand van het gehucht Aeyssiehoeck lag.

Uit deze feiten kan worden besloten dat er binnen het onderzoeksgebied een reële kans is op het aantreffen van archeologische sporen en structuren. Om deze archeologische sporen en structuren te kennen is een prospectie met ingreep in de bodem noodzakelijk.

Op basis van bovenstaande gegevens is het immers niet mogelijk om de aan- of afwezigheid van deze sites finaal uit te sluiten. Het vaststellen en waarderen van de mogelijk aanwezige archeologische sporen is dus noodzakelijk en aangezien dit heden niet mogelijk is (zie §Beschrijvend gedeelte) dient dit in een uitgesteld traject te gebeuren.

Voor een gedetailleerde bespreking van de maatregelen wordt verwezen naar het onderdeel **Programma van Maatregelen** van deze archeologienota (zie §Inleiding).

5 BESLUIT

5.1 Antwoord op de onderzoeksvragen

Aan het begin van deze bureaustudie (zie §Onderzoeksopdracht) werden enkele elementaire onderzoeksvragen gesteld, die in de loop van de tekst gaandeweg beantwoord zijn. Hier worden deze bij wijze van besluit hernomen en beantwoord.

- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande landschappelijke en geologische bronnen aangaande de bewaringstoestand van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed?*

De geologische gegevens en de gegevens uit de controleboringen geven aan dat er kans is op de bewaring van sporensites. Er zijn geen afdekkende pakketten aanwezig, zodat steentijdartefactsites, sites in turf/veen niet bewaard zijn.

- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande historische en archeologische bronnen over het aanwezige archeologisch erfgoed?*

Het historisch kaartenmateriaal duidt er op dat er een reële kans is op het aantreffen van sporen en structuren uit de 18^e eeuw. Ook de aanwezigheid van een gehucht langs de weg geeft aan dat er een reële kans is op het aantreffen van archeologische sporen en structuren. In eerste instantie kan worden gedacht aan voorlopers van de 18^e -eeuwse hoeves. Oudere sporen (Romeins, metaaltijden, ...) kunnen echter evenmin worden uitgesloten.

- *Wat is de impact van de geplande werken op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed?*

De geplande werken zijn nefast voor de bewaring van archeologische sporen en structuren. De grondwerken voor de bouw van zowel onderkelderde woningen als KMO-units zullen de mogelijk aanwezige archeologische site volledig vernietigen.

- *Is vervolgonderzoek noodzakelijk? Zo ja, welke is de te volgen strategie?*

Een prospectie met ingreep in de bodem is noodzakelijk. De te volgen strategie wordt uitgetekend in het onderdeel **Programma van Maatregelen**.

5.2 Besluit voor een algemeen publiek

Naar aanleiding van de geplande bouw van woningen en bedrijvenunits op het terrein aan de Wechelsebaan 151 te Lille, is door Hembyse Archeologie onderzocht wat het archeologisch kennispotentieel van de site is en wat de te nemen maatregelen zijn om het kennispotentieel te vrijwaren voor vernietiging. Uit het bureauonderzoek bleek dat er in de 18e eeuw een nederzetting was, die Aeyssiehoeck heette, mogelijk omwille van de nabijheid van de heidegebieden langs de Visbeek. De nederzetting was niet meer dan een gehucht, waarvan één gebouw binnen het onderzoeksgebied lag. Het is niet duidelijk hoe lang de

nederzetting in de 18e eeuw al bestond, maar het is aannemelijk dat deze reeds in de middeleeuwen aanwezig was.

Omwille van het feit dat het onderzoeksgebied bebost is (een relict uit de periode van de steenkoolmijnen) kan voorlopig geen prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd worden. Dit dient in een volgende fase, na het rooien van de bomen, te gebeuren. Dan zal ten volle duidelijk kunnen worden wat het archeologisch kennispotentieel van de site is.

6 BIBLIOGRAFIE

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Lille [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121672> (geraadpleegd op 17 oktober 2017).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Parochiekerk Sint-Pieter [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/47413> (geraadpleegd op 17 oktober 2017).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Wechelsebaan [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/106438> (geraadpleegd op 18 oktober 2017).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Vallei van de Kindernouwbeek [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135035> (geraadpleegd op 19 oktober 2017).

De Smaele B., Pieters H., Claeys S. & Van Den Berghe K., 2016. *Archeologienota Wechelsebaan te Lille (Antwerpen)*, ADEDE Archeologisch Rapport 83, Gent.

Goolaerts & Beerten 2006: *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart, kaartblad 16 Lier*, Leuven.

Reyns N. & Cleda B., 2016. *Archeologienota Lille – Wechelsebaan*, Rapporten All-Archeo bvba 364, Temse.

Vandeputte O., 1995, *Gids voor Vlaanderen. Toeristische en culturele gids van de Vlaamse gemeenten*, Uitgeverij Lannoo, Tielt.

Van Ranst E. & Sys C., 2000, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Online bronnen:

<http://www.geopunt.be/>

<https://www.dov.vlaanderen.be/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/>

<http://uurl.kbr.be>

7 LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan. ..6	
Figuur 2. Inplantingsplan en doorsneden van de geplande toestand (boven: woningen, onder: KMO-units).8	
Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruik van de regio.9	
Figuur 4. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand van de regio.10	
Figuur 5. Beeld van het bos tijdens de controleboringen.11	
Figuur 6. Situering van het projectgebied op de traditionele landschappenkaart. 13	
Figuur 7. Situering van het projectgebied op het DTM II.14	
Figuur 8. Grafische weergave van het lengteprofiel van het onderzoeksgebied. ..15	
Figuur 9. Grafische weergave van het lengteprofiel van het onderzoeksgebied. ..16	
Figuur 10. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de hydrografische atlas.17	
Figuur 11. Erosiegevoeligheid van het onderzoeksgebied in twee kaarten.19	
Figuur 12. Situering van het projectgebied op de tertiair geologische kaart.20	
Figuur 13. Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart.21	
Figuur 14. Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart.22	
Figuur 15. Situering van het projectgebied op de bodemkaart.....23	
Figuur 16. Situering van DOV-boringen ten opzichte van het projectgebied.....24	51
Figuur 17. Situering van de controleboringen binnen het projectgebied.25	
Figuur 18. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris.28	
Figuur 19. Situering van het projectgebied op het Primitief Kadaster en de landweg ten oosten van het gebied zoals vastgesteld in 2017.....30	
Figuur 20. Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen.....31	
Figuur 21. Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen.....32	
Figuur 22. Situering van het projectgebied op de topografische kaart uit 1865.....33	
Figuur 23. Situering van het projectgebied op de topografische kaart uit 1879 en een zicht op de huidige Bredestraat in 2017.34	
Figuur 24. Situering van het projectgebied op de topografische kaart uit 1893.....35	
Figuur 25. Situering van het projectgebied op de topografische kaart uit 1929 en de kilometerpaal in 2017 (K11 in plaats van K10).36	
Figuur 26. Situering van het projectgebied op de topografische kaart zwart-wit.37	
Figuur 27. Situering van het projectgebied op de luchtfoto uit 1971.38	
Figuur 28. Situering van het projectgebied op de luchtfoto uit 1990.39	
Figuur 29. Situering van het projectgebied op de luchtfoto uit 2016.40	
Figuur 30. Situering van de voor het onderzoeksgebied relevante CAI-meldingen ten opzichte van het onderzoeksgebied.....41	
Figuur 32. Sferbeeld van het Heidegebied Snepkensvijver, een heidegebied zoals het ook ten westen van het onderzoeksgebied zal hebben voorgekomen.44	

Figuur 33. Zicht op de voormalige noordelijke hoek van de vijver, links De
Kemphaan, rechts de Bredestraat met het kapelletje op de eikenstam.45

8 LIJST VAN BIJLAGEN

1. Inventaris van plannen & kaarten
2. Boorrapporten DOV
3. Boorstaten van de controleboringen
4. Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied
5. Kadastrale kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied
6. Inplantingsplannen en doorsneden van de geplande bouwwerken

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent

BTW: BE 0677.720.687

IBAN: BE25890214307282

BIC: VDSP BE 91

Tel. 0032 472 89 97 66

E-mail: bart@hembyse.net

Web: www.hembyse.net

HEMBYSE

PLAN NR.	Digitaal/analooog aangemaakt	Aanmaakschaal	Formaat	ONDERWERP
001	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Gegeorefereerde inplantingsplan van de geplande bouwwerken
002	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de bodemgebruikskaart
003	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de bodembedekkingskaart
004	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het gewestplan
005	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de traditionele landschappenkaart
006	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het DTM, lokaal
007	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het DTM, regionaal met terreinprofiel
008	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het DTM, lokaal met terreinprofiel
009	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de hydrografische kaart
010	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de potentiële bodemerosiekaart
011	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erosiegevoeligheidskaart
012	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de tertiair-geologische kaart
013	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de quartair-geologische kaart
014	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de toelichting bij de quartair-geologische kaart
015	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de bodemkaart
016	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van boringen (DOV) ten opzichte van het onderzoeksgebied
017	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de Atlas van Ferraris
018	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de Atlas der Buurtwegen
019	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op het primitief kadaster
020	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de Vandermaelen kaarten
021	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart uit 1865
022	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart uit 1879
023	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart uit 1893
024	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart uit 1929
025	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart zwart-wit

PLAN NR.	Digitaal/analoo aangemaakt	Aanmaakschaal	Formaat	ONDERWERP
026	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de orthofoto uit 1971
027	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de orthofoto uit 1990
028	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de orthofoto uit 2016
029	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erfgoedindicatoren en de CAI
030	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van de geplande proefsleuven
31	digitaal	1:1	A4	Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied
32	digitaal	1:1	A4	Kadasterkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied
33	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van de controleboringen
	digitaal	generieke schalen	A4	Bouwplannen: bestaande en geplande toestand, terreinprofielen

DOV Boorrapport

Boring

Proefnummer:	kb16d30w-B420	Aanvangsdatum:	01/01/1996
X (mLambert):	180590.0 (XY_gedigitaliseerd op topokaart)	Uitvoeringsmethode:	onbekend
Y (mLambert):	216060.0 (XY_gedigitaliseerd op topokaart)	Diepte (m):	0.00 - 107.00
Z (mTAW):	15.00 (Z_methode onbekend)	Water op (m):	
Gemeente:	Lille (Lille)		
Uitvoerder:	Backx-Marijnissen-St.Lenaarts		
Opmerking:	Opdrachtgever : eigenaar		

Lithologische beschrijving - 03/05/1996

Auteur(s): boormeester (bedrijf-dienst onbekend)

Betrouwbaarheid: onbekend

Van(m)	Tot(m)	Beschrijving
0.00	3.00	geel zand
3.00	6.00	grof grijs
6.00	12.00	grijs met schelpen
12.00	24.00	donker grijs met schelpen en leem
24.00	60.00	grof donker grijs licht zwart met zandstenen
60.00	78.00	fijn donker grijs licht zwart
78.00	98.00	fijn groen zwart
98.00	105.00	fijn zwart met schelpendeeltjes
105.00	107.00	vettig groen zwart met schelpjes en brokjes zand

Formele stratigrafie - 27/07/2001

Auteur(s): onbekend (Envico)

Betrouwbaarheid: onbekend

Van(m)	Tot(m)	Beschrijving	Betrouwbaarheid
0.00	3.00	Q - Quartaire afzetting	onbekend
3.00	6.00	Bs - Formatie van Brasschaat	onbekend
6.00	24.00	Li - Formatie van Lillo tot Kd - Formatie van Kattendijk	onbekend
24.00	78.00	Di - Formatie van Diest	onbekend
78.00	107.00	BcAn - Lid van Antwerpen (Formatie van Berchem)	onbekend

DOV Boorrapport

Boring

Proefnummer:	kb16d30w-B99	Aanvangsdatum:	23/07/1895
X (mLambert):	181258.5 (XY_gedigitaliseerd op topokaart)	Uitvoeringsmethode:	onbekend
Y (mLambert):	215837.6 (XY_gedigitaliseerd op topokaart)	Diepte (m):	0.00 - 1.90
Z (mTAW):	15.50 (Z_afgeleid van topokaart)	Water op (m):	
Gemeente:	Lille (Lille)		
Uitvoerder:	Belgische Geologische Dienst (BGD)		
Opmerking:	opdrachtgever : BGD		

Lithologische beschrijving - 23/07/1895

Auteur(s): Mourlon, Michel (Belgische Geologische Dienst (BGD)) Betrouwbaarheid: goed

Van(m) Tot(m) Beschrijving

0.00	1.90	sable quartzeux jaune graveleux
------	------	---------------------------------

Formele stratigrafie - 01/01/1991

Auteur(s): Buffel, Ph. (Katholieke Universiteit Leuven (KUL)) Betrouwbaarheid: goed

Van(m) Tot(m) Beschrijving

0.00	1.90	Q - Quartaire afzetting
------	------	-------------------------

Betrouwbaarheid

goed

Informele stratigrafie - 23/07/1895

Auteur(s): Mourlon, Michel (Belgische Geologische Dienst (BGD)) Betrouwbaarheid: goed

Van(m) Tot(m) Beschrijving

0.00	1.90	q4
------	------	----

DOV Boorrapport

Boring

Proefnummer: vgmperceel2-B12
X (mLambert): 181540.0 (XY_uit dossier)
Y (mLambert): 216610.0 (XY_uit dossier)
Z (mTAW): 17.00 (Z_uit dossier)
Gemeente: Lille (Lille)
Uitvoerder: Gebo

Aanvangsdatum: 01/01/1984
Uitvoeringsmethode: spoelboring
Diepte (m): 0.00 - 117.00
Water op (m):

Lithologische beschrijving - 01/01/1984

Auteur(s): onbekend (Belgische Geologische Dienst (BGD))

Betrouwbaarheid: onbekend

Van(m) Tot(m) Beschrijving

0.00	8.00	zavel
8.00	20.00	schelpenzand
20.00	32.00	fijn Diestiaanzand
32.00	92.00	grof Diestiaanzand
92.00	116.00	Antwerpiaanzand
116.00	117.00	Klei van Boom

Gecodeerde lithologie - 28/08/2001

Auteur(s): onbekend (Envico)

Betrouwbaarheid: goed

Van(m) Tot(m) Kleur Hoofdgrondsoort Bijmenging

0.00	8.00	onbekend	zand
8.00	20.00	onbekend	zand
20.00	32.00	onbekend	fijn zand
32.00	92.00	onbekend	grof zand
92.00	116.00	onbekend	zand
116.00	117.00	onbekend	klei

Formele stratigrafie - 27/07/2001

Auteur(s): onbekend (Envico)

Betrouwbaarheid: onbekend

Van(m) Tot(m) Beschrijving Betrouwbaarheid

0.00	8.00	Q - Quartaire afzetting tot Bs - Formatie van Brasschaat	onbekend
8.00	20.00	Li - Formatie van Lillo en Kd - Formatie van Kattendijk	onbekend
20.00	92.00	Di - Formatie van Diest	onbekend
92.00	116.00	BcAn - Lid van Antwerpen (Formatie van Berchem)	onbekend
116.00	117.00	Bm - Formatie van Boom	onbekend

Hydrogeologische stratigrafie - 27/07/2001

Auteur(s): onbekend (Envico)

Betrouwbaarheid: goed

Van(m) Tot(m) Aquifer Regime Pakketnummer

0.00	8.00	Onbekend
8.00	20.00	Zand van Kattendijk en/of onderste zandlaag van Lillo
20.00	92.00	Zand van Diest
92.00	116.00	Zanden van Berchem en/of Voort
116.00	117.00	Boom Aquitard

HEMBYSE ARCHEOLOGIE

BoorN°	1			PlanN°	nvt			FotoN°	nvt		
Datum	22 oktober 2017						nvt		Grid		
X(Lamb72)	180809,65			Y(Lam72)	216034,72			Z(m)	16,52		
Type boor	edelman			Ø boorkop	7 centimeter			Techniek	manuele boring		
Nummer aardkundige eenheid	Begin diepte (cm)	Eind diepte (cm)	Textuurklasse	Kleur	Bijmenging	Andere fenomenen	Vochtigheid	Type bodemstructuur	Ondergrens bereikt J/N/EE	Grensduidelijkheid ondergrens	Aardkundige eenheid
1	0	50	zand	donkerbruin	baksteen	humeus	droog	grof	ja	duidelijk	Ah
2	50	64	zand	beigebruin			droog	fijn	ja	duidelijk	B
3	64	110	zand	beigebruin			droog	fijn	x	x	C
Diepte grondwater (cm)	x			Bovengrens roest	MV -70 cm			Bovengrens reductie	x		
Landgebruik	bos			Vegetatie	gemengd bos			Weer	bewolkt, regenachtig		
Classificatie Bodemkaart	Zcm	Classificatie veen	x		Classificatie organische bodem	x					

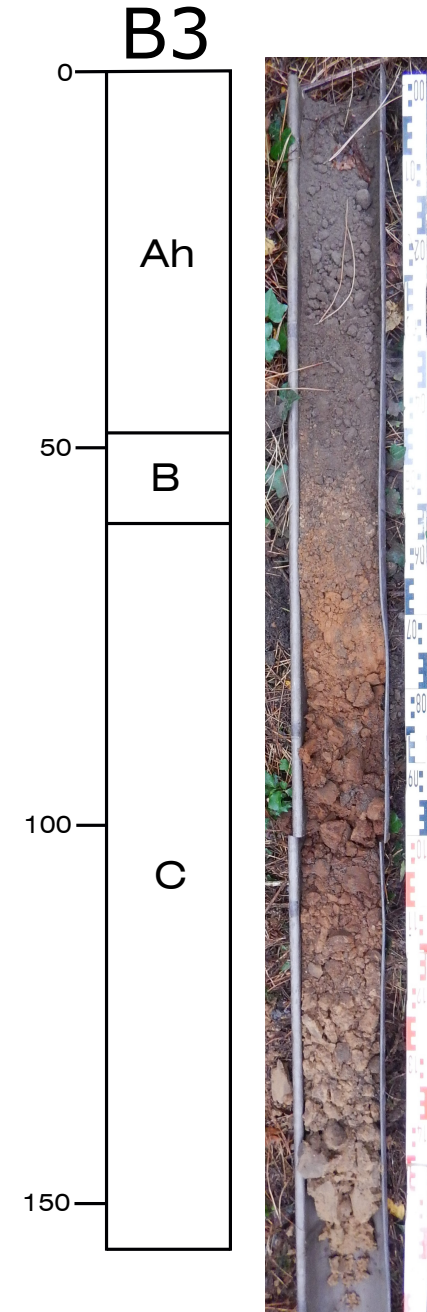
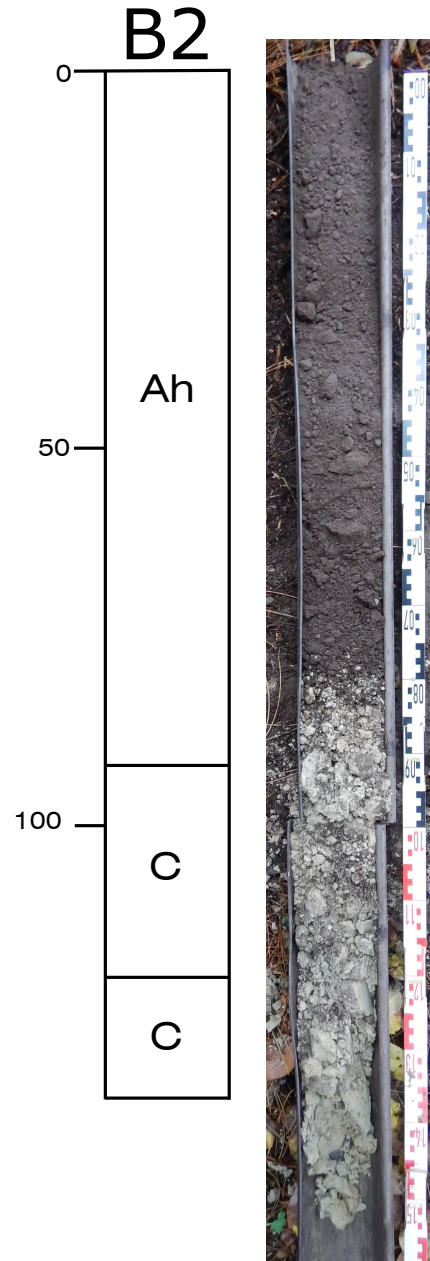
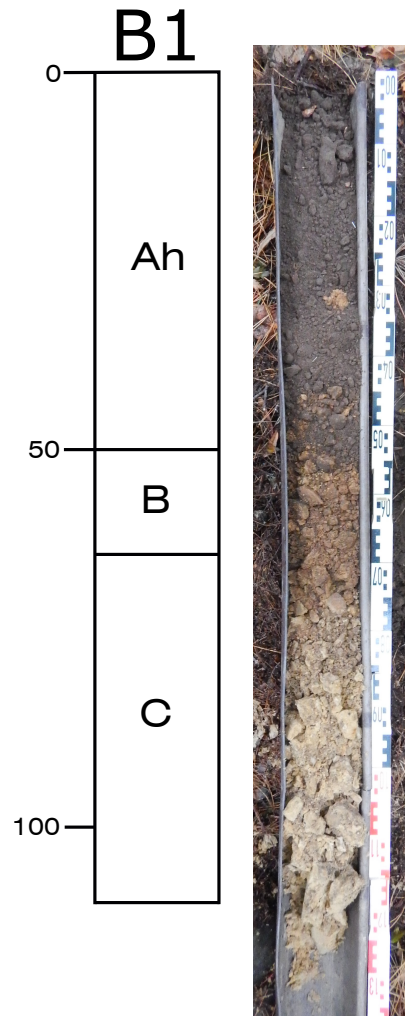
HEMBYSE ARCHEOLOGIE

BoorN°	2			PlanN°	nvt			FotoN°	nvt		
Datum	22 oktober 2017					nvt					Grid
X(Lamb72)	180793,86			Y(Lam72)	216080,98			Z(m)	16,57		
Type boor	edelman			Ø boorkop	7 centimeter			Techniek	manuele boring		
Numer aardkundige eenheid	Begindiepte (cm)	Einddiepte (cm)	Textuurklass e	Kleur	Bijmenging	Andere fenomenen	Vochtigheid	Type bodemstruct uur	Ondergrens bereikt JA/NEE	Grensduidelij khed ondergrens	Aardkundige eenheid
1	0	92	zand	donkerbruin		humeus	droog	grof	ja	scherp	Ah
2	92	120	zand	witbeige		roestver- schijnselen	droog	grof	ja	geleidelijk	C
3	120	136	zand	grijsgroen		roestver- schijnselen	Vochtigheid	grof	x	x	C
Diepte grondwater (cm)	x			Bovengrens roest	MV -95 cm			Bovengrens reductie	x		
Landgebruik	bos			Vegetatie	gemengd bos			Weer	bewolkt, regenachtig		
Classificatie Bodemkaart	Zcm	Classificatie veen	x	Classificatie organische bodem	x						

HEMBYSE ARCHEOLOGIE

BoorN°	3			PlanN°	nvt			FotoN°	nvt		
Datum	22 oktober 2017					nvt					Grid
X(Lamb72)	180856,21			Y(Lam72)	216047,35			Z(m)	16,54		
Type boor	edelman			Ø boorkop	7 centimeter			Techniek	manuele boring		
Nummer aardkundige eenheid	Begin diepte (cm)	Eind diepte (cm)	Textuurklasse	Kleur	Bijmenging	Andere fenomenen	Vochtigheid	Type bodemstructuur	Ondergrens bereikt JA/NEE	Grensduidelijkheid ondergrens	Aardkundige eenheid
1	0	48	zand	grijsbruin		humeus	droog naar vochtig	grof	ja	duidelijk	Ah
2	48	60	zand	bruinbeige		roestverschijnselen	droog	grof	ja	duidelijk	B
3	60	156	zand	bruinbeige		roestverschijnselen	droog	grof	x	x	C

2017J181_LIL-WEC_Boorprofielen

180583

180683

180783

180883

180983

216201

216101

216001

215901

Lille

Wechelsebaan 151

- 2017J181

- Aanmaakdatum

van plan nr. 31:

23/10/2017

- Underlay:

topografische kaart

kleur

Onderzoeksgebied

0

40 M

1 centimeter = 20 meter, afdruckschaal

HEMBYSE*Hembyse Archeologie**-- Kastanjestraat 26 -- 9000 Gent --**-- Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba -- alle rechten gereserveerd --*

180583

180683

180783

180883

180983

Lille

Wechelsebaan 151

- 2017J181

- Aanmaakdatum

van plan nr. 32:

23/10/2017

- Underlay:

kadasterkaart

216201

216101

216001

215901

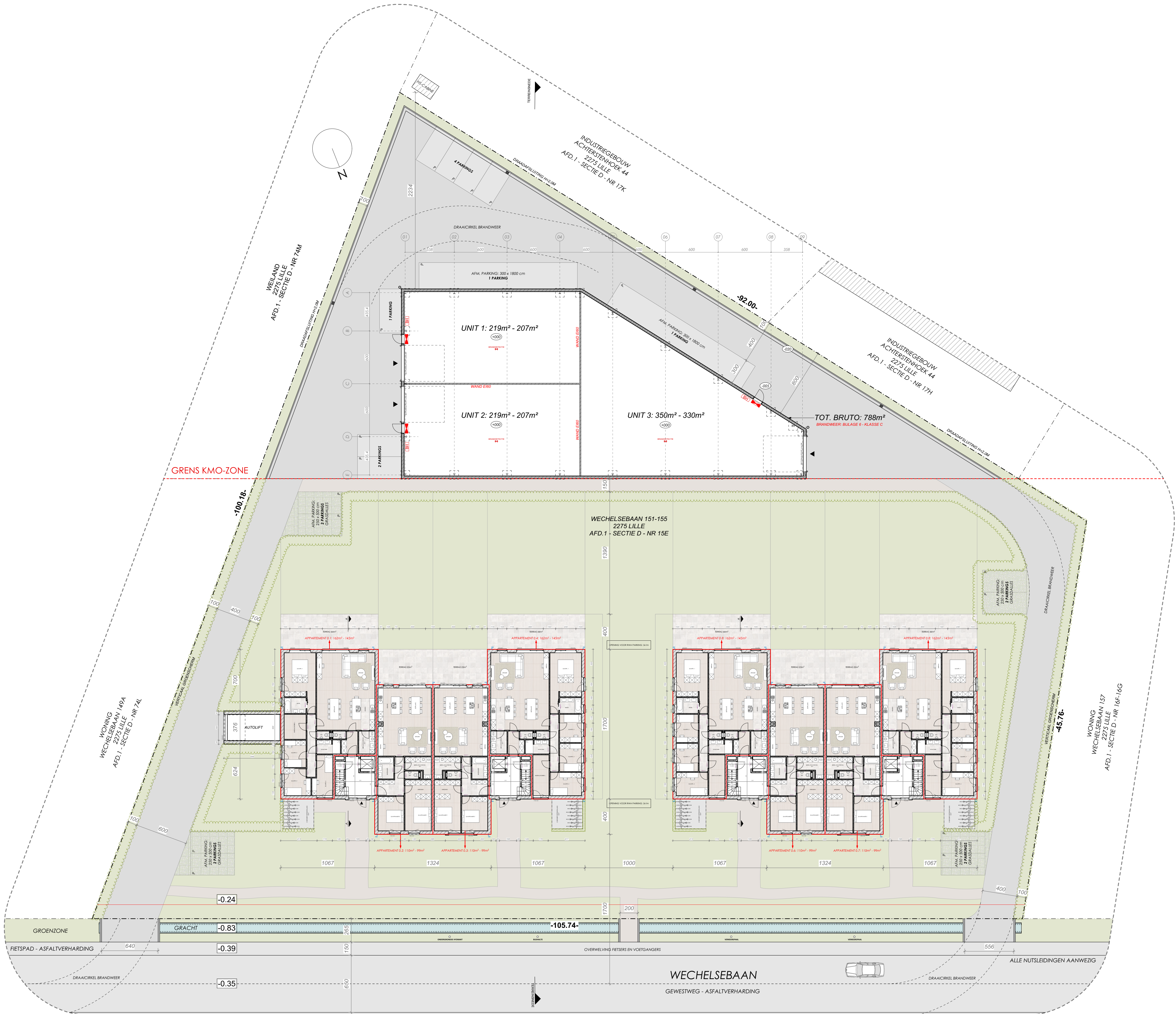
Onderzoeksgebied

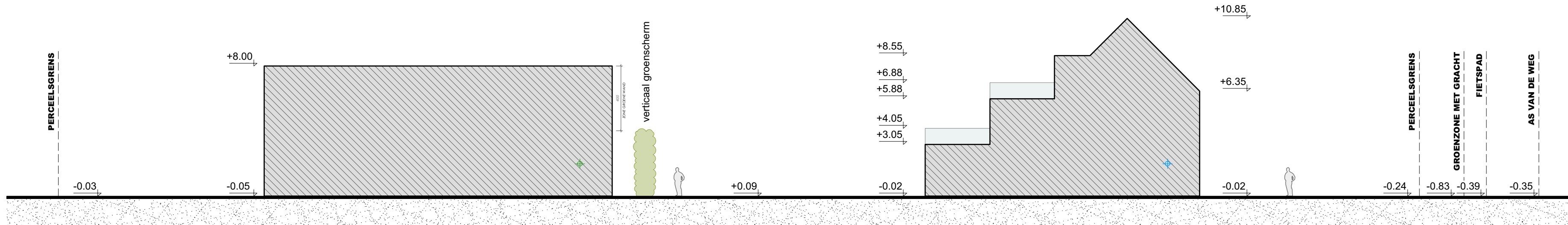

0 40 M

1 centimeter = 20 meter, afdruckschaal

HEMBYSE*Hembyse Archeologie**-- Kastanjestraat 26 -- 9000 Gent --**-- Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba -- alle rechten gereserveerd --*

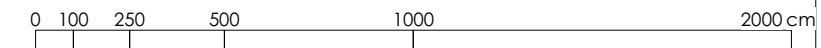

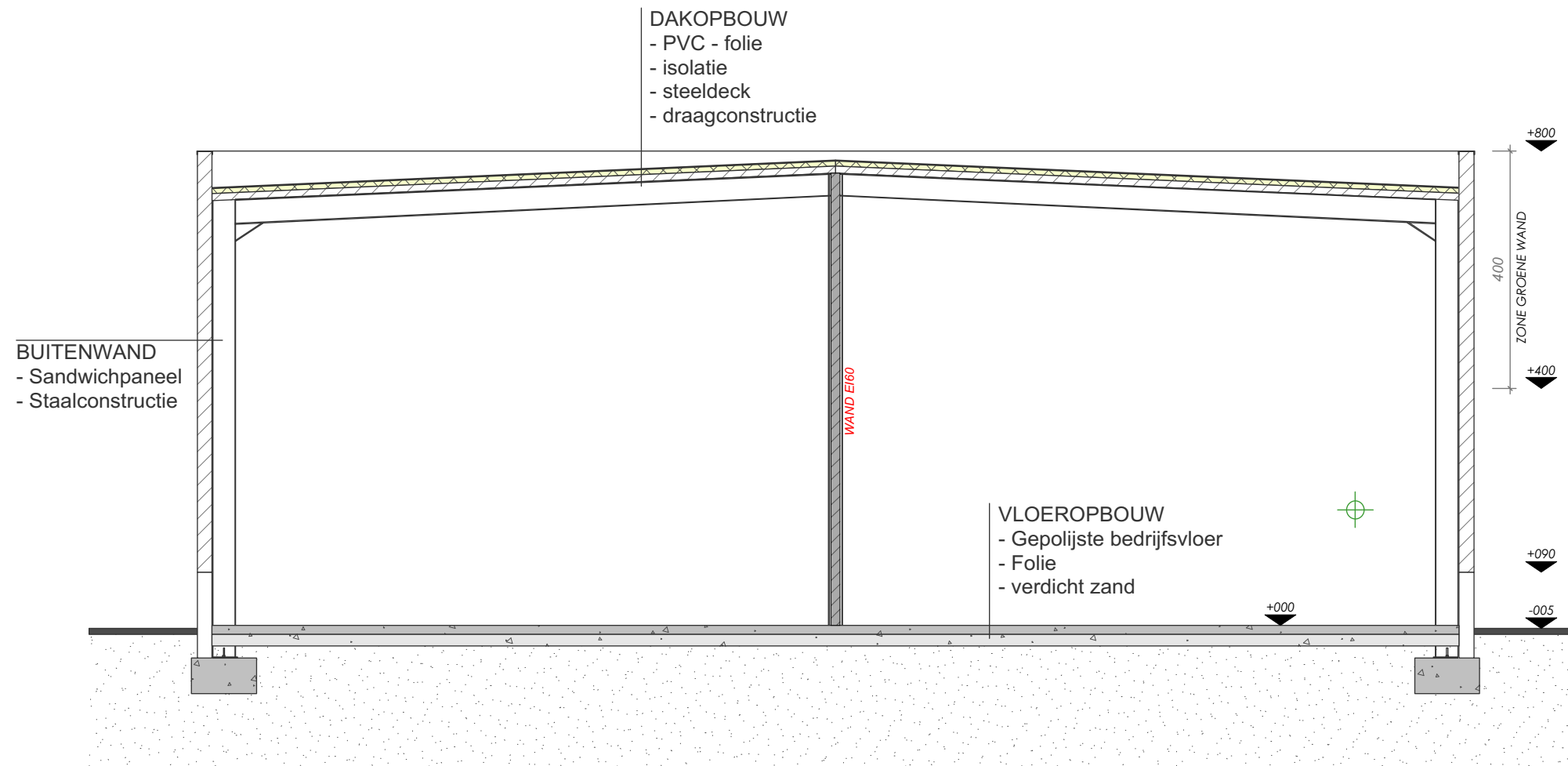
ARCHITECTENBUREAU FRANK JOOSEN BVBA

PROJECT: HERBO INVEST - LILLE

NIEUWE TOESTAND | TERREINPROFIEL

SCHAAL 1:200 | FORMAAT: 650 x 200 mm

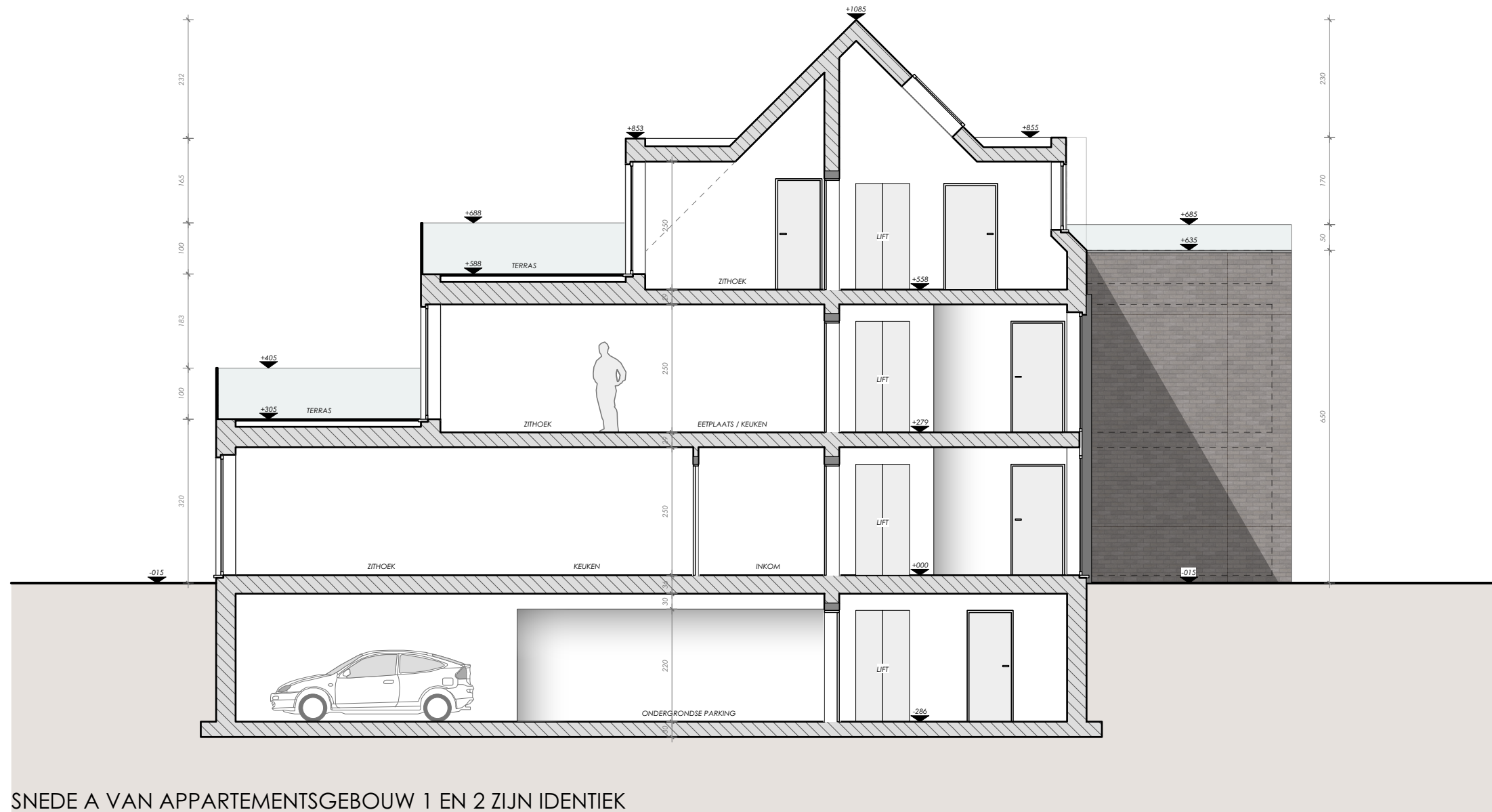
ARCHITECTENBUREAU FRANK JOOSEN BVBA

PROJECT: HERBO INVEST - LILLE

NIEUWE TOESTAND | SNEDE B KMO

SCHAAL 1:100 | FORMAAT A3

01002505001000cm

SNEDE A VAN APPARTEMENTSGEBOUW 1 EN 2 ZIJN IDENTIEK

ARCHITECTENBUREAU FRANK JOOSEN BVBA

PROJECT: HERBO INVEST - LILLE

NIEUWE TOESTAND | SNEDE A - APP.

SCHAAL 1:100 | FORMAAT: 400 x 200 mm

